

Vlaams
Parlement

ingediend op **529** (2015-2016) – Nr. 1
19 oktober 2015 (2015-2016)

Beleidsbrief

Cultuur
2015-2016

ingediend door minister Sven Gatz

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	2
LIJST MET AFKORTINGEN.....	5
MANAGEMENTSAMENVATTING	6
I. INLEIDING	8
II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	9
SD 1 EEN DUURZAAM EN GEÏNTEGREERD KUNSTENBELEID VOEREN OP LANGE TERMIJN	9
1.1. OD 1 Strategische visienota kunsten uitwerken met duidelijke prioriteiten en keuzes.....	9
1.2. OD 2 Een dynamische invulling geven aan het nieuwe Kunstendecreet en de versnippering aanpakken.....	9
1.3. OD 3 Positie van de kunstenaar duurzaam versterken met aandacht voor jong talent	11
1.4. OD 4 Een dynamisch ondersteuningsbeleid voeren met voldoende ruimte voor projecten en vernieuwing en een evenwicht tussen productie en presentatie.....	12
1.5. OD 5 Een geïntegreerd letterenbeleid voeren	13
1.6. OD 6 Een geïntegreerd filmbeleid voeren	14
SD 2 ONDERNEMERSCHAP, ALTERNATIEVE FINANCIERINGSVORMEN EN PROFESSIONALISERING IN DE CULTUURSECTOR STIMULEREN	16
2.1. OD 1 De aandacht voor de economische waarde van cultuur versterken	16
2.2. OD 2 Samenwerkingsverbanden stimuleren binnen en buiten de cultuursector.....	17
2.3. OD 3 Alternatieve, private financieringsvormen exploreren en implementeren	18
2.4. OD 4 Cultural Governance als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen inzetten	19
2.5. OD 5 Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte professionaliseren	20
SD 3 INVESTEREN IN DUURZAME CULTURELE INFRASTRUCTUUR.....	21
3.1. OD 1 Investeren in cultuurpatrimonium in overleg met andere beleidsdomeinen en lokale overheden	21
3.2. OD 2 Een inhaalbeweging maken op vlak van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties.....	22
3.3. OD 3 Ontwikkelen van een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur	22
SD 4 INZETTEN OP EEN DUURZAAM INTERNATIONAAL CULTUURBELEID ALS SPEERPUNT.....	23
4.1. OD 1 Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van wereldniveau	23
4.2. OD 2 Onderhouden van culturele banden met prioritaire partners.....	24
4.3. OD 3 Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse en internationale beleidsniveau	25
4.4. OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen	26

SD 5 HET REALISEREN VAN CULTURELE EN MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE DOOR IN TE ZETTEN OP E-CULTUUR EN DIGITALISERING ALS INTEGRAAL ONDERDEEL VAN DE CULTURELE PRAKTIJK	26
5.1. OD 1 Prioriteit maken van een duurzame, digitale bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid	26
5.2. OD 2 Impulsen geven aan constante innovatie	27
5.3. OD 3 Inzetten op een integrale digitale uitbouw van een lokaal cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie in een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau	28
5.4. OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit	28
SD 6 STIMULEREN EN ONDERSTEUNEN VAN 'LEREN DOOR TE PARTICIPEREN' EN 'PARTICIPEREN DOOR TE LEREN' IN EEN SUPERDIVERSE SAMENLEVING	29
6.1. OD 1 Vanuit een integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie de beleidsinstrumenten optimaliseren op basis van en door implementatie van relevante onderzoeksresultaten en conceptnota's	30
6.2. OD 2 De culturele opdracht van de mediasector en de publieke omroep verder uitbouwen	32
6.3. OD 3 Inzetten op levenslang en levensbreed leren en bewaken van de aansluiting van de cultuursector bij de Vlaamse Kwalificatiestructuur en het EVC-beleid	33
6.4. OD 4 Investeren in de relatie met het onderwijs als bevoorrechte samenwerkingspartner	33
SD 7 EEN LANGETERMIJNVISIE ONTWIKKELEN INZAKE DE ZORG VOOR EN ONTSLUITING VAN CULTUREEL ERFGOED IN EN VOOR VLAANDEREN	34
7.1. OD 1 Een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid voeren en een gerichte uitbouw en beter beheer van de 'Collectie Vlaanderen'	35
7.2. OD 2 Uitbouwen van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking in functie van een haalbaar behoud en beheer van collecties	36
7.3. OD 3 Publieksgerichte samenwerking tussen erfgoedgemeenschappen en – instellingen actief stimuleren	37
7.4. OD 4 Cultureel-erfgoedconvenants efficiënt en effectief inzetten	38
7.5. OD 5 Inzetten op cultureel erfgoed als factor voor duurzame economische ontwikkeling	38
7.6. OD 6 Internationale uitwisseling en netwerking op vlak van cultureel en immaterieel erfgoed stimuleren	39
SD 8 INZETTEN OP EEN DYNAMISCH, TOEGANKELIJK EN UITNODIGEND SOCIAAL-CULTUREEL, CIRCUS- EN AMATEURKUNSTENVELD	40
8.1. OD 1 Het beleidskader sociaal-cultureel volwassenenwerk aanpassen tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering	40
8.2. OD 2 Detecteren en valoriseren van voorbeeldwerkingen, experimenten en verenigingsvormen die een voortrekkersrol inzake diversiteit en culturele innovatie opnemen	40
8.3. OD 3 De draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal onderzoeken	41
8.4. OD 4 Verder ontwikkelen van het circusbeleid	41
8.5. OD 5 Investeren in amateurkunsten als motor voor creativiteit en verbinding	42
8.6. OD 6 Een werkbaar, gecoördineerd hedendaags vrijwilligersbeleid uitbouwen	43

SD 9 HELDERE AMBITIENIVEAUS EN DUIDELIJKE EN MEETBARE DOELSTELLINGEN STELLEN VOOR DE INSTELLINGEN VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP	43
9.1. OD 1 De lijst van instellingen van de Vlaamse Gemeenschap actualiseren.....	43
9.2. OD 2 Het KMSKA en het M HKA uitbouwen als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld	44
SD 10 NAAR GEOPTIMALISEERDE EN DOELGERICHTE BELEIDSSTRUCTUREN EN – INSTRUMENTEN EVOLUEREN.....	45
10.1. OD 1 Intekenen op de Vlaamse toegevoegde waarde ten aanzien van lokaal cultuurbeleid.....	45
10.2. OD 2 Rol van de bovenbouw en van de koepels herdefiniëren en wegwerken van overlappenden	46
10.3. OD 3 Monitoring, gegevensregistratie en –analyse verder uitbouwen	47
10.4. OD 4 Werk maken van de interne staats hervorming en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies.....	49
III. BIJLAGE: KOPPELING MET DE BEGROTING	50
IV. BIJLAGE: REGELGEVINGSAGENDA	54
V. BIJLAGE: OVERZICHT VAN DE WIJZE WAAROP GEVOLG WERD GEGEVEN AAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT TIJDENS DE LOPENDE LEGISLATUUR	56
VI. BIJLAGE: INHOUDELIJKE RAPPORTERING OVER DE OPVOLGING VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF	57

LIJST MET AFKORTINGEN

ACCE:	Ambtelijke Coördinatieceel CultuurEducatie
BAM:	Instituut voor beeldende, audiovisuele en mediakunst
BIOS:	Online gegevensregistratie bibliotheken
CAHF:	Contemporary Art Heritage Flanders
CCinCijfers:	Cultuurcentra in Cijfers
CJSM:	Cultuur Jeugd Sport en Media
CRKC:	Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur
CVAa:	Centrum Vlaamse Architectuurarchieven
EU:	Europese Unie
ENCE:	Expertisenetwerken cultuureducatie
EVC:	Erkennen van Verworven Competenties
FARO:	Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw
FFEU:	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven
Flanders DC:	Flanders District of Creativity
FoCI:	Fonds Culturele Infrastructuur
FOD:	Federale Overheidsdienst
ISB:	Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid
KMSKA:	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
LEOV:	Landelijke expertisecentra en organisaties volkscultuur
LOCUS:	Steunpunt voor bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra en lokaal cultuurbeleid in Vlaanderen
M HKA:	Museum voor Hedendaagse Kunst Antwerpen
NGO:	Niet-gouvernementele organisatie
NICC:	Nieuw Internationaal Cultureel Centrum
OKO:	Overleg Kunstenorganisaties
OMC:	Open Method of Coördination
PACKED:	Landelijk expertisecentrum voor digitaal erfgoed
RSZ:	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SARC:	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
SMAK:	Stedelijk Museum voor Actuele Kunst Gent
SOCIUS:	Steunpunt Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk
UNESCO:	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VAF:	Vlaams Audiovisueel Fonds
VAi:	Vlaams Architectuurinstituut
VAPA:	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VFL:	Vlaams Fonds voor de Letteren
VGT:	Vlaamse Gebarentaal
VIA:	Vlaamse Intersectorale Akkoorden
VIAA:	Vlaams Instituut voor Archivering
VKC:	Vlaamse Kunstcollectie
VRT:	Vlaamse Radio- en Televisieomroep
VVBAD:	Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie
VVC:	Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra
VVJ:	Vereniging Vlaamse Jeugddiensten

MANAGEMENTSAMENVATTING

In mijn cultuurbeleid van het komende werkjaar zal ik een zestal klemtonen leggen: het geïntegreerd letterenbeleid met aandacht voor het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) en de gereguleerde boekenprijs; de uitwerking van de visienota Kunsten en het nieuwe Kunstendecreet; de opmaak van een witboek aanvullende financiering; de realisatie van conceptnota's inzake cultureel erfgoed en sociaal-cultureel werk en de overheveling van de persoonsgebonden provinciale taken en bevoegdheden.

De volgende maanden onderhandelen we met het VFL over een nieuwe beheersovereenkomst 2016-2020. Hierbij zal ik prioritair aandacht schenken aan literaire creatie en vertalingen, non-fictie, een brede leesbevordering, ondernemerschap en internationalisering van onze literatuur. In het letterenbeleid maken we verder werk van de invoering van een gereguleerde boekenprijs.

Met Nederland bereiden we de Frankfurter Buchmesse van oktober 2016 verder voor. Vlaanderen en Nederland zijn dan samen het gastland. We verwachten daarmee een belangrijke boost voor het letterenveld, die het literaire en culturele aspect overstijgt. Het gastlandschap moet ook de brede sector een aanzienlijke economische return opleveren. Zo wordt in 2017 bijvoorbeeld een grote stijging aan vertalingen verwacht. We zijn vastbesloten om op dit belangrijk internationaal podium onze brede cultuur-toeristische troeven te presenteren.

In 2016 komt het nieuwe Kunstendecreet tot volle ontplooiing. De deadlines voor de eerste projectaanvragen en aanvragen voor werkingssubsidies zijn reeds verstreken. Ik zal over de aanvragen binnen de gestelde termijnen beslissen op grond van nieuwe beoordelingsprocedures. Uit de pool van beoordelaars worden, per subsidie-instrument en i.f.v. de profielen van de ingediende dossiers, tijdelijke commissies samengesteld die de artistieke adviezen formuleren. Aanvragers van een werkingssubsidie zullen ook voor het eerst een verhaal kunnen indienen bij een negatief advies.

Ik verwacht dat, zoals in het verleden, bij elke ronde de vraag de beschikbare middelen zal overtreffen. Zoals aangekondigd in mijn strategische visienota kunsten, zal ik bij de beoordeling en beslissing duidelijke keuzes maken om de versnippering in het veld aan te pakken.

Bij de artistieke en zakelijke beoordelingen werd ook het systeem van 'ranking' verfijnd. De uiteindelijke adviezen bevatten individuele zakelijke en artistieke oordelen over de subsidieaanvraag op basis van een inhoudelijke waarderingschaal, maar leggen ook bij de relevante criteria een verband met de prioriteiten die ik in de strategische visienota kunsten bepaalde. In de eindfase zullen de adviezen worden getoetst aan alle beleidsparameters opgenomen in de visienota, het budgettaire kader en aan eventuele dubbels en/of hiaten in het bredere kunstenlandschap.

Volgend jaar moet mijn witboek aanvullende financiering klaar zijn. Daarin geef ik een overzicht van de haalbaarheid, mogelijkheden, beperkingen en voorwaarden van aanvullende financieringsvormen voor de verschillende (sub)sectoren. In het witboek zullen voor zowel grote als kleine spelers instrumenten aan bod komen zoals bijvoorbeeld crowdfunding, de kunstkoopregeling, de uitbreiding van de tax shelter en fiscale stimuli voor investeringen in cultuur. Samen met mijn collega's uit de Vlaamse en Franse Gemeenschap en op federaal niveau wil ik dit witboek vertalen in concrete beleidsmaatregelen.

Met het oog op een nieuw voorontwerp van decreet zal ik in het voorjaar aan de Vlaamse Regering een conceptnota voorleggen over het toekomstige cultureel-

erfgoedbeleid. Deze conceptnota zal in nauw overleg met de cultureel-erfgoedsector uitgewerkt worden. In het voorjaar wil ik eveneens een conceptnota klaar hebben voor een toekomstgericht en versterkt sociaal-cultureel werk in samenspraak met de sector en relevante stakeholders. Daarin zal samenwerking met andere cultuuractoren en beleidsterreinen zoals Welzijn, Integratie, Werk en Onderwijs een belangrijke plaats krijgen.

Tenslotte werk ik verder aan de overdracht van de persoonsgebonden provinciale taken en instellingen. We zullen de inventarissen verder verfijnen en de onderhandelingen verder zetten met de betrokken lokale besturen, de provincies en de instellingen. Vanaf 2016 zullen de transitietrajecten worden opgesteld met het oog op een vlotte inkanteling vanaf 1 januari 2017. Daarnaast werk ik aan de uitrol van een regionaal cultuurbeleid, dat een verrijking zal betekenen van het huidige kunsten en cultuurlandschap.

I. INLEIDING

Vlaanderen is een culturele topregio met een rijk erfgoed, een sterk sociaal-cultureel werk, een uitgebreid amateurkunstennetwerk, een vernieuwend circuskunstenveld en een authentieke hedendaagse kunstensector en creatieve industrie. In mijn cultuurbeleidsvisie vertrek ik van de waarde van al deze culturele deelsectoren voor de samenleving, zowel op cultureel als economisch vlak.

Zoals ik in mijn beleidsnota Cultuur 2014-2019 aangaf, beoog ik een dynamische cultuurproductie en -participatie. Hiervoor wil ik, vertrekkende vanuit de kracht van de Vlaamse culturele actoren en het publiek, de juiste randvoorwaarden scheppen, kansen bieden en autonomie en ondernemerschap stimuleren.

In mijn beleidsnota Cultuur 2014-2019 stel ik vijf krachtlijnen centraal: duurzaamheid, innovatie, samenwerking en krachtenbundeling, internationalisering en empowerment en levenslange en levensbrede participatie. Deze krachtlijnen werden in mijn Beleidsnota vertaald in 10 strategische doelstellingen die verder geconcretiseerd werden in operationele doelstellingen.

Deze beleidsbrief gaat verder op deze strategische en operationele doelstellingen. Per doelstelling heb ik aandacht voor de beleidsrealisaties 2015 en de beleidsopties 2016.

Binnen de verschillende doelstellingen zie ik zes hoofdlijnen of grote werven voor 2016: het geïntegreerd letterenbeleid met aandacht voor het VFL en de gereguleerde boekenprijs, de verdere uitwerking van de strategische visienota kunsten en het nieuwe Kunstendecreet, de opmaak van een witboek aanvullende financiering, de conceptnota cultureel erfgoed, de conceptnota sociaal-cultureel werk en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies.

In mijn beleidsbrief, i.h.b. in strategische doelstelling 6, zal ik ook aandacht besteden aan de aanbevelingen uit het Burgerkabinet dat in het teken stond van cultuurparticipatie. Met dit participatief initiatief wil ik de burger directer betrekken bij mijn beleid. De resultaten van dit eerste Burgerkabinet werden voorgesteld tijdens het Cultuurforum van 28 september en zullen i.h.b. mijn beleid inzake sociaal-cultureel werk en participatie inspireren.

II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

SD 1 Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid voeren op lange termijn

1.1. OD 1 Strategische visienota kunsten uitwerken met duidelijke prioriteiten en keuzes

Beleidsrealisaties 2015

Op 1 april diende ik mijn strategische visienota Kunsten in bij het Vlaams Parlement, gevolgd door een toelichting aan de Commissie Cultuur. Op 23 april 2015 vond er een hoorzitting plaats met vertegenwoordigers van de SARC, NICC, VVC, OKO en de Kunstinstellingen. Op 30 april rondde de commissie de vragenronde af.

In mijn visienota geef ik, in uitvoering van het Kunstendecreet van 13 december 2013 en conform mijn beleidsnota Cultuur en het Vlaams Regeerakkoord, mijn strategische visie op het beleidskader voor de kunsten. Deze visie kwam tot stand op basis van de landschapstekening van het Kunstenpunt (in samenwerking met het VAI, het Kunstenloket, het VAF en het VFL) en in overleg met een hele reeks van actoren uit het kunstenveld.

De visienota omvat vijf krachtlijnen: aandacht voor diversiteit en fijnmazigheid van de kunstensector, de positie van de kunstenaar, de internationale uitstraling van onze kunsten, hun slagkracht en ondernemend vermogen en het belang van publieksverbreding en publieksverdieping.

Beleidsopties 2016

Zoals ik in mijn visienota aangaf, wil ik de unieke dynamiek, diversiteit en fijnmazigheid van het Vlaamse kunstenlandschap consolideren, en daar waar nodig en mogelijk versterken. In 2016 zal ik een aantal beleidsopties uit de visienota Kunsten verder uitwerken die in verschillende strategische doelstellingen in deze beleidsbrief verder toegelicht worden.

1.2. OD 2 Een dynamische invulling geven aan het nieuwe Kunstendecreet en de versnippering aanpakken

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 werd het nieuwe Kunstendecreet geoperationaliseerd. Centraal hierbij stond de uitwerking van de strategische visienota kunsten (OD 1.1), de aanstelling van een pool van voorzitters en beoordelaars voor de beoordeling en de ontwikkeling van een draaiboek kwaliteitsbeoordeling. De kwaliteitsbeoordeling is, net zoals voorheen, in handen van experts. De pool van voorzitters en beoordelaars werd, conform het Kunstendecreet, op 29 mei 2015 door de Vlaamse Regering benoemd voor vijf jaar (van 1 juni 2015 t.e.m. 31 mei 2019).

Met het oog op een correcte en transparante kwaliteitsbeoordeling, hechtte ik in september mijn goedkeuring aan het draaiboek kwaliteitsbeoordeling dat door de adviescommissie Kunsten i.s.m. mijn administratie werd ontwikkeld. Met dit draaiboek beoog ik een maximale garantie op een gelijke behandeling van aanvragen binnen het Kunstendecreet over de disciplines en functies heen.

Beleidsopties 2016

2016 wordt een cruciaal jaar voor de invulling van het nieuwe Kunstendecreet. Op 15 september moesten de eerste projectaanvragen binnen het nieuwe Kunstendecreet worden ingediend en 1 oktober was de deadline voor aanvragen voor werkingssubsidie 2017-2021. Uiterlijk vier maanden na de indiendatum voor de projectsubsidies zal ik hierover een beslissing nemen; uiterlijk op 30 juni 2016 zal de Vlaamse Regering een beslissing nemen over de werkingssubsidies.

Het Kunstendecreet brengt nieuwe elementen in de beoordelingsprocedure met zich mee. Zo zal er niet langer met vaste beoordelingscommissies worden gewerkt. Uit de pool van beoordelaars worden, per subsidie-instrument en i.f.v. de profielen van de ingediende dossiers, tijdelijke commissies samengesteld die de artistieke adviezen formuleren. De zelfprofilering (DNA) van de aanvragers vormt de basis voor de commissiesamenstelling. Het doel is te komen tot een gezonde balans tussen continuïteit enerzijds en voldoende afwisseling van beoordelaars anderzijds.

Nieuw is ook dat aanvragers van een werkingssubsidie een verhaal kunnen indienen bij een negatief advies. Als het verhaal ontvankelijk is, leidt dit tot een nieuwe beoordeling door een gelijkaardige maar anders samengestelde beoordelingscommissie (voor het artistiek advies) en andere zakelijke adviseurs van de administratie. De rol van de verhaalcommissie, die de verhalen beoordeelt op hun ontvankelijkheid, zal opgenomen worden door de adviescommissie. Dit past immers binnen haar takenpakket om de beoordelingsmethodiek te monitoren.

Voor aanvragers van een werkingssubsidie met een positief advies, wordt het replieksysteem behouden. De behandeling van de repliek gebeurt door de oorspronkelijke beoordelingscommissie, uitgebreid met een extra lid dat niet betrokken was bij het initieel uitgebracht positief advies.

Bij elke aanvraagronde overtreft de vraag de beschikbare middelen. Zoals vermeld in mijn visienota kunsten, wil ik de versnippering in het veld aanpakken, wat bij de beoordeling en beslissing duidelijke keuzes met zich zal meebrengen. Op mijn vraag werd het systeem van 'ranking' verfijnd. Administratie en beoordelingscommissie komen in hun advies elk tot een eindoordeel in 5 mogelijke categorieën: 'zeer goed', 'goed', 'voldoende', 'niet onvoldoende' en 'volstrekt onvoldoende'. Nadien worden deze zakelijke en artistieke scores van elk dossier samengebracht. Het samenbrengen van twee scores met 5 mogelijke categorieën, resulteert in 25 mogelijke gecombineerde conclusies. Deze worden in een sluitende volgorde geplaatst, waardoor elke aanvraag in één van deze 25 groepen terecht komt. Bij het bepalen van deze volgorde primeert de artistieke score. Als de zakelijke score 'volstrekt onvoldoende' is, primeert echter de zakelijke score en wordt de organisatie niet voor subsidie voorgesteld, ongeacht de artistieke score.

De uiteindelijke adviezen bevatten aldus individuele zakelijke en artistieke oordelen over de subsidieaanvraag op basis van een inhoudelijke waarderingsschaal, maar leggen ook bij de relevante criteria een verband met de prioriteiten die ik in de strategische visienota kunsten bepaalde.

In mijn visienota heb ik immers een aantal beleidslijnen aangegeven die aandachtspunten vormen voor de beoordelaars, zoals bijvoorbeeld een correcte vergoeding van kunstenaars, samenwerking en krachtenbundeling, spreiding van activiteiten, ondernemerschap en bereidheid om risico te nemen en aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen (o.a. diversiteit, digitalisering, globalisering en budgettaire context).

De adviescommissie ontwikkelde de methodiek voor de administratie om in de eindfase de adviezen te toetsen aan alle beleidsparameters opgenomen in de visienota, het budgettaire kader en aan eventuele dubbels en/of hiaten in het bredere kunstenlandschap.

Ik kan, indien dat nodig blijkt, ook terugkoppelen naar de adviescommissie en de voorzitters die actief waren in de bewuste beoordelingsronde voor nadere toelichting over bepaalde adviezen of om deze te kaderen binnen de strategische visienota kunsten.

Bij adviesprocedures over 5-jarige werkingssubsidies hoor ik tevens de steden en gemeenten, of desgevallend de Vlaamse Gemeenschapscommissie, waarin organisaties gevestigd zijn die een 5-jarige werkingssubsidie aanvragen, na de beoordelingsprocedure.

Op basis van alle elementen (adviezen beoordelingscommissies, visienota, het budgettaire kader, het overleg met de steden) zal de Vlaamse Regering een beslissing nemen

1.3. OD 3 Positie van de kunstenaar duurzaam versterken met aandacht voor jong talent

Beleidsrealisaties 2015

In het kader van de 6de staatshervorming werden de RSZ-kortingen voor doelgroepen, waaronder kunstenaars, gedeeltelijk overgeheveld naar de gewesten. De toepassing van deze doelgroepkorting, waarvoor de Vlaams minister van Werk bevoegd is, werd in 2015 verdergezet. Als minister van Cultuur juich ik deze beslissing toe aangezien de doelgroepkorting een noodzakelijke stimulans is voor werkgevers binnen de culturele sector om kunstenaars aan te (kunnen) werven of opdrachten uit te laten voeren in het werknemersstatuut.

Beleidsopties 2016

Ik wil loopbanen van kunstenaars verduurzamen en hen optimale kansen bieden tot verdere ontwikkeling, ontplooiing, professionalisering en (internationale) mobiliteit. De sociaal-economische positie van kunstenaars en het versterken van hun positie in het algemeen, is een prioriteit in mijn beleid.

Zoals ik in mijn visienota stel, wil ik kunstenaars de instrumenten geven om een consistente en duurzame praktijk uit te bouwen. Ik zal hierbij zowel aandacht hebben voor financiële ondersteuning (via het Kunstendecreet en aanvullende financiering), als voor flankerende maatregelen (vb. adviesverlening, coaching). Voor de kunstenaar met een zelfstandigenstatuut wil ik specifieke beleidsaccenten leggen. Zo zal ik bijvoorbeeld meer aandacht schenken aan het opdrachtenbeleid als belangrijke bron van inkomsten (zie OD 2.5).

Het subsidie-instrumentarium voor kunstenaars binnen het Kunstendecreet zal ik gespreid in de tijd implementeren. Naast klassieke projectsubsidies zijn beurzen zeer belangrijk voor scheppende kunstenaars. Nieuw vanaf 2016 zijn de meerjarige beurzen voor erkende en gevestigde kunstenaars. Ik blijf in 2016 ook buitenlandse residenties en presentatieplekken ondersteunen en tussenkomsten verlenen voor buitenlandse publieke presentatiemomenten. Voortaan komen ook kleine en middelgrote promotiegalerieën, die Vlaamse beeldend kunstenaars in het buitenland willen promoten op beurzen, voor deze tussenkomsten in aanmerking.

Vanaf 2016 voer ik ook het aankoopbeleid van hedendaagse kunst terug in (zie ook OD 7.1). Het accent ligt hierbij op zelfstandige jonge kunstenaars. In het voorjaar van 2016 zal ik de selectieprocedure uitwerken, om dan in het najaar tot de selectie over te gaan. Dit aankoopbeleid zal rekening houden met en complementair zijn aan het aankoopbeleid van de hedendaagse kunstmusea.

In mijn visienota wijs ik expliciet op de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Kunstinstellingen en kunstorganisaties om zorg te dragen voor kunstenaars. Het Kunstendecreet voorziet dat alle subsidieaanvragen worden getoetst aan het criterium 'aandacht voor een correcte vergoeding van kunstenaars'. Aanvragen voor werkingssubsidies worden ook getoetst aan het criterium 'ondersteuning van kunstenaars, met specifieke aandacht voor startende kunstenaars'. Deze ondersteuning moet breed worden opgevat, namelijk zowel financieel als logistiek, inhoudelijk, organisatorisch en zakelijk. Er zal worden opgevolgd of deze criteria op termijn ook bijdragen tot een verbetering van de positie van de kunstenaar.

Tot slot zal ik, i.s.m. mijn collega-minister van Cultuur van de Franse Gemeenschap, ook in 2016 de actuele ontwikkelingen inzake de te wijzigen federale wetgeving met betrekking tot het kunstenaarsstatuut nauw opvolgen. Het is belangrijk dat de Commissie Kunstenaars zo snel mogelijk haar werk kan doen.

- 1.4. OD 4 Een dynamisch ondersteuningsbeleid voeren met voldoende ruimte voor projecten en vernieuwing en een evenwicht tussen productie en presentatie

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 werd een traject opgestart om cultuurspreiding i.s.m. het werkveld te herdenken, dit met het oog op voldoende garanties op cultuurspreiding en een optimale organisatie van het culturele landschap. Directe aanleiding vormden het nieuwe Kunstendecreet en de visienota, de afslanking van de provincies en de hertekening van het decreet Lokaal Cultuurbeleid waarbij de middelen vanaf 2016 via het Gemeentefonds worden uitgekeerd met respect voor de lokale autonomie. De focus ligt op versterking van cultuurspreiding met de bestaande actoren (vanuit kunsten, erfgoed, sociaal-cultureel werk, lokaal cultuurbeleid). Het resultaat van dit denkwerk neem ik mee naar nieuwe beleidsteksten en mogelijke regelgeving.

Beleidsopties 2016

Het traject rond cultuurspreiding resulteerde in een cultuurspreidingsnota die ik verder wil uitwerken en implementeren, bijvoorbeeld via een aanpassing van het decreet Lokaal Cultuurbeleid en een regionaal cultuurbeleid na de inkanteling van de provinciale middelen voor cultuur. Presentatieondersteuning via projecten voor de spreiding van moeilijk spreidbare kunsten (vb. experimenteel theater, wereldmuziek, jazz, niet-mainstream film, nieuw talent, nieuwe theatergezelschappen), kan hierin mee worden opgenomen.

Zoals ik al aangaf in mijn visienota, is spreiding een gedeelde verantwoordelijkheid van spreidende en producerende actoren, met aandacht voor publieksopbouw en -vernieuwing. Initiatieven moeten voldoende ruimte krijgen om te investeren in de spreiding van producties.

Midden 2016 zullen de aanvragen van kunstorganisaties en grote Kunstinstellingen en de projecten (tweede ronde 2016) tegelijkertijd op tafel liggen. Ik wil dit belangrijke beslissingsmoment aangrijpen om de verdeling van

de middelen over de verschillende instrumenten binnen het Kunstendecreet ten gronde te bekijken en, indien nodig, anders te verdelen vanaf 2017.

Door naast werkingsmiddelen ook middelen te voorzien voor beurzen en projecten, wil ik kunstenaars en organisaties duidelijk maken dat ook projecten volwaardige werkinstrumenten zijn. Ik zal de verhouding tussen project- en werkingssubsidies zo optimaal mogelijk afstemmen op de fijnmazige, veelzijdige realiteit van het kunstenveld, de wijze waarop de kunstensector inspeelt op het nieuwe Kunstendecreet en de advisering door de pool van beoordelaars.

1.5. OD 5 Een geïntegreerd letterenbeleid voeren

Beleidsrealisaties 2015

Het VFL neemt, als sleutelspeler binnen het geïntegreerd letterenbeleid, zijn verbindende rol steeds meer op, waardoor de afstemming en samenwerking binnen het veld alsmaar vlotter verloopt. Hierbij blijft het Boekenoverleg het belangrijkste orgaan waarbinnen de spelers in het veld elkaar ontmoeten. Ook de afspraken over gezamenlijke huisvesting – met Stichting Lezen en mogelijk andere partners – krijgen steeds meer vorm, en de zoektocht naar een locatie is intussen begonnen.

Met het gastlandschap op de Frankfurter Buchmesse in 2016 wordt een heel belangrijke impuls gegeven aan internationalisering. Het aantal vertalingen steeg nu reeds tot een ongeziene hoogte. De samenwerking met het Nederlandse Letterenfonds loopt uitstekend en de artistieke invulling – onder leiding van intendant Bart Moeyaert – wordt steeds concreter.

Het voorbije jaar werden ook de eerste stappen gezet naar een geïntegreerd tijdschriftenbeleid. Folio, de nieuwe koepelorganisatie van culturele en literaire tijdschriften, voerde – met steun van het VFL en het Departement CJSM – een onderzoek naar de behoeften van de tijdschriftensector. Op basis hiervan werden afspraken gemaakt over de afstemming van de ondersteuning van tijdschriften.

Tot slot werd door Boek.be een eerste tekstvoorstel rond de invoering van een gereguleerde boekenprijs uitgewerkt en overgemaakt. De gereguleerde boekenprijs moet meer ademruimte geven aan de kleinere boekhandels om een divers aanbod te blijven garanderen. De implementatie ervan werd, o.a. via een hoorzitting met vertegenwoordigers uit de sector, in juni 2015 besproken in de Commissie Cultuur. Tevens werden gesprekken gevoerd met mijn collega-minister van de Franse Gemeenschap om de toepasbaarheid in Brussel te onderzoeken en werden verschillende controlemechanismen onder de loep genomen.

Beleidsopties 2016

De volgende maanden zal met het VFL worden onderhandeld over een nieuwe beheersovereenkomst voor 2016-2020. Hierin zullen de aandachtspunten die in de beleidsnota zijn opgenomen, met name prioritaire aandacht en steun voor literaire creatie en vertalingen, blijvende zorg voor de literaire organisaties, een beleid rond non-fictie, een brede leesbevordering, ondernemerschap en internationalisering van onze literatuur, vertaald worden in concrete doelstellingen, dit in samenwerking met andere organisaties zoals Stichting Lezen.

Het leesbevorderingsbeleid situeert zich in hoofdzaak binnen het beleidsdomein Cultuur. Maar ook andere beleidsdomeinen zoals Onderwijs, Jeugd, Media en Welzijn zetten in op leesbevorderende activiteiten. Het landschap is rijk en divers

maar tegelijkertijd is het risico op versnippering van kennis en expertise groot. Via het nieuwe beleidsplan 2016-2020 van Stichting Lezen – dat sinds 2014 opereert onder de vleugels van het VFL – wordt er gewerkt aan een geïntegreerd, slagkrachtig en breed leesbevorderingsveld. Stichting Lezen zal daarbij een coördinerende, inspirerende en verbindende rol op zich nemen. Het actieplan 'Lezen', waarmee in 2016 een aanvang zal worden genomen, zet in op vijf strategische doelstellingen die allen één gemeenschappelijk doel hebben: in nauwe samenwerking met andere beleidsdomeinen en actoren zoals bibliotheken, scholen en steden en gemeenten het leesplezier bevorderen. Want wie graag leest, leest meer. En wie meer leest, leest beter.

Daarnaast zal, in samenwerking met de betrokken tijdschriften, de koepelorganisatie Folio en het VFL, het traject rond het geïntegreerd tijdschriftenbeleid gecontinueerd worden.

De gereguleerde boekenprijs zal, als cultureel instrument, de volgende maanden verder uitgewerkt worden. Om te vermijden dat Brussel bij de invoering ervan een 'eiland' wordt, worden in samenspraak met mijn collega-minister van de Franse Gemeenschap en in overleg met andere actoren, concrete pistes verder onderzocht en juridisch uitgewerkt. Ook de controle op de naleving van de gereguleerde boekenprijs vraagt een gerichte aanpak.

In oktober 2016 vindt de Frankfurter Buchmesse plaats met Vlaanderen en Nederland als gastland. Dit zal aan het Vlaamse letterenveld een belangrijke boost geven die het literaire en culturele aspect overstijgt. Het gastlandschap heeft ook een aanzienlijke economische impact voor de brede sector. In 2017 wordt, als gevolg van de Frankfurter Buchmesse, de grootste stijging aan vertalingen verwacht. Het gastlandschap biedt tevens een uitgelezen kans om de cultuur-toeristische troeven van Vlaanderen op een belangrijk internationaal podium te presenteren. Bovendien garandeert de internationale uitstraling van de Frankfurter Buchmesse ook dat Vlaanderen als geheel veel buitenlandse aandacht genereert.

1.6. OD 6 Een geïntegreerd filmbeleid voeren

Beleidsrealisaties 2015

In de huidige beheersovereenkomst met het VAF werd de basis voor een geïntegreerd filmbeleid vastgelegd. Audiovisuele kunstorganisaties die focussen op single screen vertoningen (o.a. festivals, vertonersinitiatieven, filmeducatie en filmpublicaties) werden overgedragen van het Kunstedecreet naar het VAF. Daarnaast nam het VAF ook de bevoegdheden over van het Departement CJSM (o.a. tussenkomst in reiskosten, vertoningen in het buitenland, organisatie van de Belgische Oscarinzendingen) en van het steunpunt BAM (nu Kunstenpunt).

Het VAF werd hiermee het unieke loket voor het professionele filmberoep in Vlaanderen. Een essentiële taak van het VAF/Filmfonds is het ondersteunen van Vlaamse audiovisuele single screen creaties binnen fictie, animatie, documentaire en FilmLab. Alles inzake promotie werd bij Flanders Image ondergebracht.

Het VAF is sinds 2014 ook bevoegd voor de verspreiding van filmcultuur (vertoning, filmeducatie en publieksparticipatie). Met een hearing in het parlement in september 2014 startte de nieuwe werking. In de loop van 2015 werden dit beleid en het reglement voor ondersteuning van structurele werkingen verder uitgewerkt.

In 2015 knoopte ik met de andere bevoegde overheden (de Franse Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel

Hoofdstad en de Duitstalige Gemeenschap) gesprekken aan over de filmkeuring. Deze materie, die met de 6de staatshervorming Vlaamse bevoegdheid werd, wordt momenteel geregeld door een verouderde wet van 1 september 1920. Als eerste stap naar een nieuw systeem werd met de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in oktober 2015 een studiedag georganiseerd. Aandacht ging hierbij uit naar internationale praktijkvoorbeelden en mogelijke alternatieve modellen. Diverse stakeholders (uit de audiovisuele sectoren film en media, m.b.t. mediawijsheid, m.b.t. gezin en jeugd) werden hierbij betrokken en gehoord.

Om een antwoord te bieden op onterechte toepassingen van de tax shelter wet in het verleden, werd de wet gewijzigd. Op 1 januari 2015 trad deze wijziging in werking. Het doel was het tax sheltersysteem opnieuw tot een echte stimulans voor de creatie van producties te maken, en niet enkel tot een interessant financieel product voor bepaalde investeerders. Omwille van minimalistische interpretaties van de wetgeving door FOD Financiën, is de realisatie van deze doelstelling echter in gevaar. Ik heb dan ook, samen met mijn collega-minister van de Franse Gemeenschap, aan de federale minister van Financiën gevraagd onze bezorgdheden mee te nemen bij de opmaak van de reparatiewet en de circulaire.

Beleidsopties 2016

In 2016 zal ik verdere stappen zetten in de ontwikkeling van een nieuw model voor filmkeuring dat in de mate van het mogelijke technologieneutraal zal zijn. Ik denk hierbij aan een vorm van co-regulering. Ik zal de gesprekken met de andere overheden voortzetten om zo te streven naar een uniform systeem voor heel België, gezien de nationale organisatie van de distributie- en exploitatiesector. Ik beoog hierbij een breed draagvlak voor het gekozen beleid.

Ik zal ook starten met de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomsten met het VAF. Om een optimaal audiovisueel beleid te voeren, is het noodzakelijk de looptijd van de overeenkomsten met het Filmfonds, Gamefonds en Mediafonds op mekaar en het Kunstendecreet af te stemmen. De huidige overeenkomst met het Filmfonds zal daarom vroegtijdig, eind 2016, stopgezet worden.

In het najaar 2015 vond de eerste structurele ronde publiekswerking (voorheen 'spreiding filmcultuur') plaats. Het VAF ontwikkelde hiertoe een nieuwe visie en reglement. Deze visie beoogt een gezond ecosysteem met goede evenwichten en complementariteit tussen de diverse kleine en grote(re) initiatieven en organisaties, verspreid over Vlaanderen. Het Vlaamse filmlandschap kenmerkt zich door een fijnmazigheid en samenspel van kleinere en grotere organisaties en initiatieven. Deze unieke dynamiek, diversiteit en fijnmazigheid wil ik consolideren.

De huidige bilaterale coproductieakkoorden voor cinematografische werken zijn verouderd. Mijn administratie zal deze actualiseren, zodat deze een hefboom worden voor de werking van Vlaamse producenten en voor de internationale spreiding van gecoproduceerde films. Het VAF zal, als uniek filmloket, de status van officiële coproductie toekennen in het kader van de hernieuwde akkoorden.

FOD Financiën bestempelt 2015 als een overgangsjaar voor de invoering van de nieuwe tax shelterwetgeving. Mijn administratie blijft de uitrol van de gewijzigde wet nauw opvolgen. Conform de afspraken gemaakt op het Overlegcomité, zal er tussen de betrokken overheden (FOD Financiën, Franstalige Gemeenschap en Duitstalige Gemeenschap) een samenwerkingsakkoord worden uitgewerkt voor een eenduidige toepassing van de wetgeving, met aandacht voor informatie- en

expertisedeling tussen de federale diensten en de Gemeenschappen. In het verleden ontbrak dit waardoor er geen totaalbeeld en onvoldoende controle was.

De Vlaamse audiovisuele sector kent sterke documentaire-producenten. Vanuit artistiek en democratisch oogpunt is het belangrijk dat deze expressievorm voldoende zichtbaar is en aan bod kan komen binnen de verschillende mediaplatformen. De VRT speelt hier, zowel op vlak van coproductie als presentatie, een belangrijke rol. Als minister van Cultuur en Media zal ik er dan ook over waken dat de VRT actief gaat participeren aan de Europese/internationale documentaire-netwerken, en meer zal inzetten op coproducties. Ik verwacht ook dat er binnen 1 jaar na de inwerkingtreding van de nieuwe beheersovereenkomst, een duidelijke visie en strategie ontwikkeld zijn. Structureel overleg met de sector en het VAF zijn daarbij wenselijk.

SD 2 Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de cultuursector stimuleren

2.1. OD 1 De aandacht voor de economische waarde van cultuur versterken

Beleidsrealisaties 2015

Uit onderzoek blijkt dat de Europese creatieve sector (cultuur- en mediasector) een grote economische impact heeft en voorziet in een jaaromzet van 535,9 miljard euro en in 7,06 miljoen jobs.¹ De economische waarde van cultuur in onze regio is echter niet altijd zichtbaar en moeilijk meetbaar door het gebrek aan sectorspecifieke en vergelijkbare data en indicatoren. Om hieraan tegemoet te komen initieerde ik, samen met het Departement, een Vlaamse Satellietrekening als onderdeel van het System of National Accounts (SNA), een internationaal standaard meetsysteem. Met de satellietrekening willen we, conform de Europa 2020-doelstellingen, een gerichte en vergelijkbare monitoring en (internationale) benchmarking van de culturele en creatieve sector mogelijk maken.

Ondernemen in een culturele omgeving vergt een sectorspecifieke aanpak. Mijn administratie en het Kunstenloket hebben het voorbije jaar samengewerkt met het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen om erover te waken dat toekomstige ondernemingsinstrumenten voor de cultuursector maximaal toepasbaar zijn.

De engagementen uit de vorige VIA-akkoorden werden onverkort uitgevoerd. De organisaties ontvingen tijdig de middelen voor verhoging van de koopkracht van werknemers, voor arbeidsduurvermindering bij oudere werknemers en voor verhoging van de kwaliteit in de werkomgeving.

Het onderzoek door het Hoger Instituut van de Arbeid naar de versterking van het arbeidsvolume in de organisaties van het sociaal-cultureel werk, werd afgerond. Het onderzoek geeft een genuanceerd beeld over de tewerkstellings situatie van de werknemers in de organisaties van de subsectoren in het paritair comité voor het sociaal-cultureel werk.

In 2015 werd, conform het Vlaams Regeerakkoord, de regularisatie van de gesco-projecten in de cultuursector voorbereid. De subsidiëring van de gesco-projecten als tewerkstellingsprojecten wordt op termijn stopgezet omdat deze niet langer beschouwd wordt als een instrument voor het tewerkstellingsbeleid.

¹ EY (2014). Creating growth. Measuring cultural and creative markets in the EU.

De gesco-subsidiëring was geëvolueerd naar een ondersteuning van de structurele werking van organisaties, aanvullend op de subsidie voor de algemene werking.

Beleidsopties 2016

Een dynamische en slagkrachtige culturele sector vraagt impulsen op vlak van ondernemerschap. Ik vind het belangrijk dat de culturele sector zich, vanuit een eigen vernieuwende visie en strategie, proactief richt op professionele, inhoudelijke en maatschappelijke ontwikkelingen (o.a. digitalisering, diversiteit, verstedelijking, globalisering, budgettaire context). Bij de beoordelingsprocedures van subsidieaanvragen zal hier dan ook bijzondere aandacht aan besteed worden.

Om ondernemersvaardigheden in de sector verder aan te scherpen, wil ik gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde culturele actoren een netwerk van (peer) coaching, adviesverlening en zakelijke ondersteuning bieden, via het Kunstenloket en in dialoog met Agentschap voor Innoveren en Ondernemen, ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (waaronder CultuurInvest ressorteert), Flanders DC en andere intermediaire organisaties. Ik wil de werking en impact van CultuurInvest actualiseren en meer afstemmen op de noden van de culturele sector (zie OD 2.3.). Vanuit mijn bevoegdheid Media wil ik ook de gamesector een duwtje in de rug geven om zich als sector beter te kunnen organiseren.

De gesco-regularisatie is voor de cultuursector een belangrijke operatie. In totaal worden 87 organisaties gevat waar 317 voltijdse equivalenten aan de slag zijn. Het gaat over een budget van ongeveer 11 miljoen euro. Daar waar mogelijk en relevant zullen de projecten en middelen via de respectievelijke decreten worden geïntegreerd in de reguliere werkingsmiddelen. Er moeten beleidskeuzes worden gemaakt en waar nodig zal de bestaande regelgeving hierop worden afgestemd.

Inzake topevenementen ontwikkelt de Vlaamse Regering een topevenementenbeleid, waarbij alle relevante competenties binnen de Vlaamse overheid in de schoot van Toerisme Vlaanderen in één slagkrachtige cel EventFlanders worden geclusterd. Mijn collega-minister van Toerisme plant binnenkort de oprichting van Event Flanders te agenderen op de Vlaamse Regering, zodat het topevenementenbeleid in 2016 effectief van start kan gaan.

2.2. OD 2 Samenwerkingsverbanden stimuleren binnen en buiten de cultuursector

Beleidsrealisaties 2015

Het opmaken van beleidsplannen voor een nieuwe subsidieperiode is voor heel wat organisaties een ogenblik om de eigen werking en positionering te evalueren. Ik vind het positief dat deze denkoefening al in verschillende gevallen heeft geleid tot verregaande synergieën, zoals bijvoorbeeld bij de fusie van Braakland en De Queeste tot Het Nieuwstedelijk of van de Werf en Vrijstaat O. Ook van andere kunstorganisaties vang ik signalen op dat diepgaand wordt nagedacht over samenwerking, met zowel praktische als inhoudelijke meerwaarde.

Beleidsopties 2016

Eén van de krachtlijnen van mijn cultuurbeleid is samenwerking. Samenwerken maakt culturele spelers sterker en laat ze genieten van schaalvoordelen, inhoudelijke kruisbestuiving en expertise-uitwisseling. Ik zal aan de organisaties die een werkingssubsidie ontvangen vragen om hierin een voorbeeldrol te spelen.

In de visienota kunsten formuleerde ik concrete voorstellen over samenwerking om versnippering tegen te gaan, zoals bijvoorbeeld het geïntegreerd tijdschriftenbeleid (OD 1.5), de samenwerking tussen de drie grote orkesten (deFilharmonie, Brussels Philharmonic, orkest van Opera Vlaanderen) en de koren (OD 9.1) en het traject met de stad Gent rond het operagebouw in Gent (OD 9.1).

Ook met andere disciplines en beleidsdomeinen kunnen samenwerkingsverbanden of cross-overs aangegaan worden. Om dergelijke samenwerking te stimuleren, zal ik in 2017 de partnerprojecten, die voorzien zijn binnen het Kunstendecreet, implementeren. In 2016 zal ik hiervoor een beoordelingskader uitwerken met heldere criteria op basis waarvan partnerschappen beoordeeld kunnen worden.

2.3. OD 3 Alternatieve, private financieringsvormen exploreren en implementeren

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 gaf ik, ter voorbereiding van mijn witboek aanvullende financiering, de opdracht voor een onderzoek naar aanvullende financieringsvormen. Dit onderzoek omvat een mapping van aanvullende financieringsbronnen waarover de Vlaamse cultuursector kan beschikken, een behoeftenanalyse bij de sector (o.a. via focusgroepen), een evaluatie van CultuurInvest, een sterkte-zwakteanalyse en beleidsaanbevelingen. Het onderzoek werd eind oktober gefinaliseerd.

Daarnaast lanceerde ik de toolboxes 'Europese Fondsen' en 'Vele Kleintjes'. Via de toolbox 'Europese Fondsen' kan de cultuursector de mogelijkheden van het Europese niveau voor de eigen praktijk nagaan. Via de toolbox 'Vele Kleintjes' krijgt de sector handige 'tips en tricks' om aan het crowdfunden te gaan. Beide toolboxes zijn de eerste bouwstenen van mijn witboek aanvullende financiering.

Beleidsopties 2016

De resultaten van het onderzoek naar aanvullende financieringsvormen dienen als input voor de opmaak van mijn witboek aanvullende financiering in 2016. Het witboek omvat een traject rond aanvullende financiering met aandacht voor de haalbaarheid, mogelijkheden, beperkingen en voorwaarden van aanvullende financieringsvormen en voor de financieringsnoden van de verschillende (sub)sectoren. In het witboek inventariseer ik een waaier aan beschikbare, haalbare en wenselijke instrumenten voor diverse disciplines en voor zowel grote als kleine spelers. Zo zal ik in het witboek oog hebben voor crowdfunding, de kunstkoopregeling, de uitbreiding van de tax shelter en fiscale stimuli om investeringen in cultuur te stimuleren. Samen met mijn collega's uit de Vlaamse en Franse Gemeenschap en op federaal niveau wil ik dit witboek vertalen in concrete beleidsmaatregelen.

Uit het voorbereidend onderzoek blijkt dat er niet zoets is als een financieel instrumentarium dat onverkort toepasbaar zal zijn voor de hele cultuursector. Daarvoor zijn de verdienmodellen van de subsectoren te verschillend.

Verder blijkt dat, in vergelijking met andere landen, Vlaanderen minder de mogelijkheden van filantropie, mecenaat, sponsoring en samenwerkingen met bedrijven benut. Giften aan en samenwerken met de cultuursector is weinig ingeburgerd in Vlaanderen. Ook het bedrijfsleven heeft de opportuniteiten van samenwerken met de cultuursector nog onvoldoende ontdekt. Het gebrek aan een stimulerend (fiscaal) kader in Vlaanderen om dit te ondersteunen is hier

zeker een verklaring. Dit vraagt bovendien ook een mentaliteitswijziging, in zowel de cultuursector, het bedrijfsleven, de overheid als de bredere maatschappij.

In het Witboek heb ik ook oog voor de noden van de meer commerciële spelers (vb. boeken- en muzieklandschap, gamesector, design). In dit verband zal ik, op basis van de (zelf)evaluatie en in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst, CultuurInvest als investeringsfonds voor de culturele en creatieve sectoren actualiseren. Sinds de opstart in 2006 is CultuurInvest uitgegroeid tot een volwassen investeringsfonds. De sector ziet er intussen echter wezenlijk anders uit. Hoewel CultuurInvest al sinds 2007 risicokapitaal verschaft aan de culturele en creatieve sectoren, blijkt uit de evaluatie dat het instrument onvoldoende ingebed zit in een geïntegreerd ecosysteem dat het ontwikkelen van voldoende sterke organisaties en nieuwe business concepten in de sector ondersteunt. Het is dan ook belangrijk dit instrument aan deze nieuwe context aan te passen.

2.4. OD 4 Cultural Governance als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen inzetten

Beleidsrealisaties 2015

Een gezonde 'cultural governance' vormt een even belangrijke hefboom tot professionalisering en dat moeten culturele instellingen zelf vormgeven. M.b.t. het Kunstendecreet heb ik daartoe de eerste stappen gezet. Op 17 juli 2015 gaf de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring aan mijn voorstel tot nadere bepaling van de principes van goed bestuur voor kunstorganisaties. Concreet regelt dit besluit de voorwaarden voor goed bestuur die zullen moeten worden nageleefd door organisaties die in de periode 2017-2021 een werkingssubsidie ontvangen binnen het Kunstendecreet.

Met dit voorstel wil ik goed bestuur verankeren, in functie van de professionalisering van de kunstorganisaties. Het werd ontwikkeld op basis van onder meer de principes van het decreet Deugdelijk Bestuur van 22 november 2013 en de publicatie 'Goed bestuur voor Cultuur' van het Bilsen Fonds voor Cultuurmanagement.

Beleidsopties 2016

De organisaties die vanaf 2017 voor hun werking gesubsidieerd worden, zullen in 2018 op het vlak van cultural governance worden gescreend door mijn administratie. Zij kunnen zich tot 2021 conformeren aan deze voorwaarden.

Ook voor de Vlaamse Kunstinstituten zullen deze regels van cultural governance gelden. Hiernaar zal expliciet verwezen worden in de in 2016 af te sluiten nieuwe beheersovereenkomsten voor de periode 2017-2021. Indien nodig zullen hun statuten en/of decreten in deze zin moeten aangepast worden.

2.5. OD 5 Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte professionaliseren

Beleidsrealisaties 2015

Omdat de begeleiding van het ontstaansproces bij een kunstopdracht essentieel is, heeft de Kunstcel de Pilotprojecten 'Kunst in Opdracht' gelanceerd. De pilotprojecten beogen praktijkvernieuwing en kennisverdieping op beleidsniveau. Vijf publieke opdrachtgevers gaven binnen deze projecten aan vijf kunstenaars een kunstopdracht onder begeleiding van bemiddelaars, een projectcoördinator en een stuurgroep. De realisatie van de kunstwerken wordt verwacht tegen eind 2017.

Naar aanleiding van de herformulering van de taakstelling van de Vlaams Bouwmeester besloot de Vlaamse Regering om de Kunstcel, die opdrachtgevers begeleidt bij kunst in opdracht, onder te brengen bij het Departement CJSM.

Beleidsopties 2016

In overleg met diverse partners zal ik onderzoeken hoe informatie, kennisdeling en dienstverlening inzake opdrachtgeverschap rond kunst in de publieke ruimte gecentraliseerd en toegankelijk gemaakt kunnen worden. Ik zal bekijken hoe een landelijk platform of netwerk voor kunst in opdracht concreet vorm kan krijgen. In deze context kan ook de taakstelling van de Kunstcel geherdefinieerd worden.

De Pilotprojecten Kunst in Opdracht zal ik verder opvolgen en monitoren om er leerpunten uit te halen voor beleid en praktijk, en om de verdere ontwikkeling van het landelijk platform of netwerk te voeden.

SD 3 Investeren in duurzame culturele infrastructuur

3.1. OD 1 Investeren in cultuurpatrimonium in overleg met andere beleidsdomeinen en lokale overheden

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 hebben we gezorgd voor een verderzetting van de aangevatte projecten (o.a. KMSKA, Frans Masereel Centrum, renovatie van de Roma, het masterplan Vooruit, de Krook). Voor deze infrastructuurprojecten werden via FoCI en het FFEU de nodige middelen vrijgemaakt.

FoCI staat daarnaast ook in voor het eigenaarsonderhoud van eigen infrastructuur.

Een van de belangrijkste projecten voor deze legislatuur is de renovatie van het KMSKA. In 2014 is de eerste fase van de renovatie opgeleverd, waarbij het gebouw werd gestript met het oog op een volledige renovatie van de bezoekersroute. In deze fase werd ook een nieuw intern depot gerealiseerd en werd het gebouw asbestveilig gemaakt. Fase 2 is gestart eind 2014 en loopt tot medio 2018. In deze fase wordt werk gemaakt van de opbouw van het museum door het restaureren van de oorspronkelijke bezoekersroute. Het museum wordt ook in capaciteit uitgebreid door het plaatsen van een verticaal museum binnen de oorspronkelijke ruimtes. Zo zal het KMSKA beschikken over 40% meer muuroppervlakte.

De beleidscriteria voor sectorale culturele infrastructuur uit het besluit van 16 november 2012 werden aangehouden. Zo werden er middelen voorzien voor het automatiseren van de trekkenwanden in deSingel en NT Gent. Bij de preselectie van nieuwe projecten in 2015 lag de focus op bovenlokale jeugdinfrastructuur.

We blijven ook investeren in de duurzaamheid van culturele infrastructuur. Aan het Concertgebouw Brugge werd een subsidie toegekend voor een eerste renovatie van het gebouw (o.a. voor de scene en de klimaatregeling). Voor het Kasteel van Gaasbeek loopt een studie voor de restauratie van het kasteel en werd een ontwerper aangeduid voor de restauratie van het paviljoen en de kapelaanswoning. Doel is te komen tot een integrale toegankelijkheid van het museum.

De toegewezen FFEU middelen concretiseerde ik in een protocol met de minister van Financiën en Begroting. Het eerste opgeleverde project met de FFEU middelen is de renovatie van De Roma in Antwerpen.

Beleidsopties 2016

Ik wil werk maken van een gecoördineerd infrastructuurbeleid, vertrekkende van een helicoptervisie. Een goede infrastructuurvisie uitschrijven kan echter enkel op basis van een goed infrastructuuroverzicht. Tegen eind 2016 wil ik de culturele infrastructuur in kaart laten brengen en de noden kennen, met ook bijzondere aandacht voor de mogelijkheden voor samenwerking en gedeelde infrastructuur en de mate van afstemming tussen verschillende disciplines. Om de inventaris te kunnen afbakenen en beheersen, is een heldere definitie van culturele infrastructuur cruciaal. Het bovenlokale belang zal hierbij belangrijk zijn, alsook het gebruik van de infrastructuur door kunstenuitvoeringsorganisaties, erfgoedinstellingen en grote cultuurcentra.

De resultaten van de inventaris zullen een belangrijke indicator zijn voor het vastleggen van de sectorale beleidsprioriteiten voor de periode 2017 – 2021. De

selectie van de projecten in 2016 zal nog gebeuren op basis van het huidig besluit.

In 2016 worden de lopende infrastructuurdossiers verder gecontinueerd en starten een aantal nieuwe trajecten, zoals de aanpassing van de Rode Zaal van deSingel.

Samen met de minister van de Vlaamse Rand onderzoek ik ook de haalbaarheid van een nieuw cultuur- en congrescentrum met bovenlokale uitstraling in de zuidrand. Ik bereid in het najaar van 2015 samen met de minister van de Vlaamse Rand een onderzoek voor. In het voorjaar van 2016 zal FoCI een bestek opmaken en een oproep lanceren. Het onderzoek, dat een open vraagstelling zal hanteren, wordt in het najaar van 2016 opgestart. Alle aspecten van een eventueel cultuur- en congrescentrum, zullen in kaart gebracht worden. Het onderzoek wordt in gelijke mate gefinancierd door de minister van de Vlaamse Rand en de minister van Cultuur. Het behoeftenonderzoek en de haalbaarheidsstudie moeten eind 2018 opgeleverd worden.

3.2. OD 2 Een inhaalbeweging maken op vlak van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties

Beleidsopties 2016

In 2016 start de audit van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties, zodat het rapport tegen het einde van het jaar klaar is. In samenwerking met het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen geef ik in 2016 een eerste aanzet voor de opmaak van een strategisch plan toegankelijke cultuurinfrastructuur.

In 2016 is een groot onderhoud voorzien voor het Kaaitheater, de Kaaistudio's en Zinnema.

3.3. OD 3 Ontwikkelen van een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur

Beleidsrealisaties 2015

Er is een onderzoek opgestart naar de behoeften op vlak van bovenlokale culturele infrastructuur, dit met het oog op het vastleggen van de sectorale prioriteiten voor de volgende jaren. Op basis van de studie zal een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur ontwikkeld worden.

Beleidsopties 2016

Ik zal nagaan of we uit de screening naar de behoeften inzake bovenlokale infrastructuur lessen kunnen trekken voor de ondersteuning van lokale besturen bij culturele infrastructuurwerken. Het is belangrijk dat de expertise van de Vlaamse overheid zo optimaal mogelijk kan ontsloten worden voor lokale besturen.

SD 4 Inzetten op een duurzaam internationaal cultuurbeleid als speerpunt**4.1. OD 1 Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van wereldniveau***Beleidsrealisaties 2015*

Vlaanderen nam in 2015 voor het eerst sinds de jaren '90 deel aan het 'Collateral Event' van de Biënnale van Venetië voor beeldende kunsten met de tentoonstelling 'The Revenge of the Common Place'. Daarnaast heb ik, in het kader van het beleid rond buitenlandse presentatieplekken, ook de Ruhrtriënnale, het Sydney Festival (januari 2016) en de Operadagen in Rotterdam ondersteund voor belangrijke presentaties van Vlaamse kunstenaars. In enkele gevallen werd ook vanuit het Kunstendecreet met projectmiddelen ingespeeld op festivals en andere toonplekken waar Vlaamse creatie en productie in de kijker stonden, zoals Big in Belgium tijdens het Edingburgh Festival of New Baltic Dance in Vilnius.

Arts Flanders, het internationaal communicatie- en promotieplatform voor Vlaamse kunsten en erfgoed, moet meer bijdragen tot de culturele uitstraling en profilering van Vlaanderen. Daarom heb ik het initiatief genomen om het Kunstenpunt, als drijvende kracht achter Arts Flanders, en alle andere betrokken partners rond de tafel te brengen en een evaluatie van Arts Flanders te maken.

Beleidsopties 2016

De decreten en andere beleidsinstrumenten omvatten diverse mogelijkheden voor de ondersteuning van de internationale ambities van de cultuursector. Ik stel met genoeg vast dat deze intensief gebruikt worden en hun doel niet missen. Toch meen ik dat een internationaal cultuurbeleid ook nood heeft aan top down instrumenten. In 2016 worden nieuwe beleidsinstrumenten onder Titel 5 van het Kunstendecreet (vb. doorbraaktrajecten) verder inhoudelijk uitgewerkt. De instrumenten die voortbouwen op reeds bestaand beleid (buitenlandse residenties, internationale presentatieplekken, tussenkomsten voor buitenlandse publieke presentatiemomenten en netwerkorganisaties) zullen al in 2016 starten.

Omwille van hun nabijheid tot de sector en hun uitgebreide veldkennis en expertise wens ik met de steunpunten en fondsen het internationaal onthaalbeleid verder te ontwikkelen. Nu reeds vormen de bezoekersprogramma's een belangrijke hefboom in de internationale profilering van Vlaanderen als draaischijf voor bijzonder talent en expertise. Ze laten buitenlandse kunstenaars, programmatoren, opiniemakers en experts kennismaken met de Vlaamse scène, terwijl ze ook voor de Vlaamse sector nieuwe internationale contacten en samenwerkingsopportunities aandragen. Met goed gestoffeerde programma's en zorgvuldig geselecteerde gasten en doelgroepen wil ik nog meer inzetten op deze bezoekersprogramma's.

De Algemeen Afgevaardigden van de Vlaamse Regering in het buitenland zijn belangrijke partners voor het internationaal cultuurbeleid en sleutelfiguren voor culturele diplomatie. Ik zie mogelijkheden om de samenwerking en uitwisseling te versterken. Zo wil ik, in overleg met mijn collega bevoegd voor Buitenlands Beleid, nog meer inspelen op de makelaars- en klankbordfunctie die zij, net zoals het netwerk van Vlamingen met culturele topfuncties in het buitenland, kunnen vervullen voor de internationale dynamiek van onze sector. Met de evaluatie van het instrument Arts Flanders, dat in deze relatie een centrale rol speelt, wil ik bijdragen tot het bevorderen van informatiedeling, het detecteren van samenwerkingsmogelijkheden en het inspelen op mogelijkheden.

4.2. OD 2 Onderhouden van culturele banden met prioritaire partners

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 hebben we een jaar lang de Vlaams-Nederlandse culturele banden in de kijker gezet onder de noemer 'BesteBuren', en dit naar aanleiding van de 20^e verjaardag van het Cultureel Verdrag Vlaanderen Nederland. De projectoproep die we lanceerden, werd massaal beantwoord. Uiteindelijk werden 105 Vlaams-Nederlandse samenwerkingsprojecten gehonoreerd vanuit het gelegenheidsfonds van 500.000 euro dat beide overheden samen hadden opgezet. Het was, ook voor mezelf, een waar plezier om de omvang en diversiteit van de samenwerking te ontdekken. Veel gevestigde waarden, maar ook heel wat nieuwe en verrassende initiatieven kleurden het programma met een mooie spreiding over Vlaanderen en Nederland, het hele jaar door en in zeer uiteenlopende disciplines.

Ik nam ook een duidelijke start met de uitvoering van het Cultureel Akkoord tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap. Het Samenwerkingsplatform werd geïnstalleerd en vergadert regelmatig. Er werd een werkprogramma opgemaakt rond drie clusters: stimuleren van samenwerkingsinitiatieven in de culturele sector, overleg in cultuurdossiers waar een gezamenlijk standpunt nodig of nuttig is op kabinetsniveau en de kennismaking en informatie-uitwisseling tussen de administraties van de beide Gemeenschappen.

In 2015 nam ik het initiatief om met de Marokkaanse overheid het gesprek aan te gaan over de Vlaams-Marokkaanse culturele samenwerking. Tijdens het bezoek van een Marokkaanse delegatie in Brussel bleek dat alle partners bereid zijn hierover een constructieve, open dialoog te voeren.

Beleidsopties 2016

Het slotevenement van het BesteBuren-jaar zal in februari 2016 in Antwerpen plaatsvinden. Het is een goede gelegenheid om met de Nederlandse en Vlaamse bewindslieden terug te kijken op het succesvolle feestjaar en meteen ook te reflecteren over de toekomstige uitdagingen voor onze culturele samenwerking.

In 2016 slaan Nederland en Vlaanderen al de handen in elkaar voor het gedeeld gastlandschap van de Frankfurter Buchmesse (zie OD 1.5). Dit is meteen een project waar niet enkel de bilaterale relaties met Nederland sterk naar voren komen, maar waar ook de samenwerking met andere beleidsdomeinen zoals Buitenlands beleid, Externe handel en Toerisme in de verf wordt gezet.

Voorts zal ik ook het voorzitterschap op mij nemen van het Comité der ministers van de Nederlandse Taalunie en nieuwe beheersovereenkomsten afsluiten met het Vlaams-Nederlands huis deBuren, in samenspraak met de Nederlandse collega's en mijn collega bevoegd voor Buitenlands Beleid, en met het Vlaams cultuurhuis De Brakke Grond. Deze drie instellingen blijven een cruciale rol spelen in het landschap van de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking dat ik meer wil stroomlijnen en op elkaar wil afgestemd zien.

Het is mijn ambitie om het samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap in 2016 op volle snelheid te brengen. In het najaar 2015 nemen we een duidelijke start met een nieuw samenwerkingsproject in Flagey. Dit evenement vormt tegelijk ook het kader voor de projectoproep 2016, waarbij we over heel het land een vijftiental nieuwe, kleinere samenwerkingsprojecten willen doen ontstaan in verschillende takken van de cultuursector. Daarnaast zal ik, samen met mijn collega van de Franse Gemeenschap, een groot project ondersteunen dat het speerpunt en het uithangbord van onze samenwerking zal zijn.

Ondertussen loopt ook het overleg met de Franse Gemeenschap in dossiers zoals de tax shelter, filmkeuring en een regeling omtrent de uitvoer van cultuurgoederen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Tot slot blijf ik ook,

met het akkoord als hefboom, werk maken van een meer gecoördineerde samenwerking rond de federale culturele instellingen.

Ik zal, samen met mijn collega bevoegd voor Buitenlands Beleid, de volgende maanden het gesprek met de Marokkaanse overheid over de toekomst van de Vlaams-Marokkaanse culturele samenwerking verderzetten. Ik plan een bezoek aan Marokko om een concreet stappenplan af te spreken.

De huidige context van hypermobiliteit en digitalisering vraagt een actualisering van traditionele bilaterale samenwerkingsmodellen met akkoorden en periodiek formeel overleg. Ik sta open voor een eigentijdse invulling van de bilaterale relaties, zonder de duurzaamheid en kwaliteit van de banden te verwaarlozen. In samenspraak met mijn administratie en andere partners zal ik hierop inzetten.

4.3. OD 3 Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse en internationale beleidsniveau

Beleidsrealisaties 2015

Vlaanderen neemt een actief engagement binnen verschillende Open Method of Coordination-werkgroepen. Deze OMC-werkgroepen verenigen experts uit verschillende EU-landen rond een specifiek beleidsthema dat op Europees niveau naar voren werd geschoven. Het is de bedoeling om door kennis- en expertisedeling tot een rapport met gemeenschappelijke aanbevelingen en goede praktijken te komen. Wij participeren onder meer in de werkgroep over de bevordering van lezen in de digitale omgeving met als perspectief de toegankelijkheid te vergroten en de publieksontwikkeling te stimuleren.

De Vlaamse vertegenwoordigers hebben er succesvol voor geijverd om de rol van de bibliotheek binnen het verhaal van digitale uitleen mee te nemen in de besprekingen. Ook het thema cultuureducatie werd opgenomen in een OMC-werkgroep en ook daar leverde mijn administratie een belangrijke bijdrage aan de werkzaamheden. ACCE (de Ambtelijke Coördinatiecel CultuurEducatie) en CANON Cultuurcel namen deel aan de werkgroep Cultureel Bewustzijn en Expressie.

Op het politieke niveau van de EU was ik tot juli 2015 woordvoerder van de Belgische delegatie in de Raad Cultuur en Audiovisuele Zaken. In die functie zorgde ik er voor dat de Vlaamse en Belgische belangen maximaal verdedigd werden in de onderhandelingen tussen de 28 lidstaten. Op de agenda van de Raad van 19 mei 2015 werd onder andere aandacht besteed aan het toekomstige Europese audiovisuele beleid en aan de culturele en creatieve kruisbestuiving ter stimulering van innovatie, economische duurzaamheid en sociale inclusie.

Beleidsopties 2016

Nederland neemt vanaf januari 2016 zes maanden lang het voorzitterschap van de Raad van de EU waar. Hun belangrijkste thematische prioriteiten zijn de toekomst van Europeana, de Europese samenwerking rond digitalisering en de ontsluiting van cultureel erfgoed. Thema's die ik ook hoog op de agenda heb staan (zie SD5 en SD7). Ik volg met veel interesse de werkzaamheden van de Raad en zal, waar mogelijk, vanuit de Belgische standpunten een constructieve bijdrage leveren.

Ook in 2016 wil ik blijven inzetten op een actieve Vlaamse bijdrage aan de OMC-werkgroepen. De thema's die de komende maanden op de planning staan zijn ook belangrijke beleidsvraagstukken in Vlaanderen: digitale uitleen, participatief beheer van erfgoed en toegang tot cultuur langs digitale kanalen. Het is naar mijn mening een mooie kans om de Vlaamse beleidsvisie en -praktijk te verrijken

door ze te toetsen aan buitenlandse voorbeelden. Zo komt er nieuwe inspiratie voor het eigen beleid, maar kunnen we ook onze expertise delen met Europese collega's.

4.4. OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 werd er hard gewerkt aan de verdere bekendmaking van de nieuwe generatie Europese programma's. Na de lancering in 2014 komen de programma's stilaan op kruissnelheid. Ik stel met plezier vast dat er opnieuw heel wat Vlaamse organisaties hun weg vinden naar de Europese cofinancieringskanalen. De eerste resultaten zijn positief en een mooi aantal projecten met Vlaamse trekkers en partners ontvingen Europese middelen. De toolbox voor EU-financieringsbronnen die in 2015 werd ontwikkeld, maakt het voor de culturele sectoren makkelijker om een zicht te krijgen op de Europese programma's waar zij mogelijk terecht kunnen.

Beleidsopties 2016

De promotie van de Europese programma's, met Creative Europe op kop, wordt in 2016 voortgezet. De contactpunten binnen mijn administratie zorgen voor de nodige informatie en begeleiding ter ondersteuning van de sector. Ik hoop alvast opnieuw op een 'rijke oogst' van Vlaamse projecten die in de prijzen vallen bij de Europese Commissie. Met de implementatie van de toolbox 'Europese Fondsen' (zie OD 2.3) en de verdere bekendmaking van dit instrument wil ik daar alvast een voorzet toe geven.

SD 5 Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk

Eind 2016 zal ik starten met het traject voor de uitwerking van een visienota e-cultuur en digitalisering. In de nota wil ik een coherente en interdisciplinaire langetermijnvisie op dit thema presenteren en een kader scheppen waarbinnen huidige en toekomstige beleidsacties een plaats kunnen krijgen. Dit traject is ook verbonden met andere trajecten, zoals de conceptnota cultureel erfgoed, de toekomst van VIAA en de overheveling van de provinciale taken en bevoegdheden.

5.1. OD 1 Prioriteit maken van een duurzame, digitale bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 werd het onderzoek naar de haalbaarheid van een deponeringskader voor digitale publicaties opgeleverd. In navolging van dit onderzoek werd door de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience een praktijkgericht pilootproject opgestart dat voor de zomer zal afgerond worden.

Beleidsopties 2016

De kunsten van vandaag zijn het erfgoed van morgen. Ik wil nieuwe digitale mogelijkheden voor duurzame bewaring en ontsluiting dan ook stimuleren. Vanuit het domein Cultuur zal ik het VIAA via een structurele subsidie ondersteunen als centrale speler in digitalisering, bewaring en ontsluiting van digitaal audiovisueel materiaal. Het VIAA speelt een cruciale rol in een sectorgedreven inhaalbeweging op vlak van digitalisering conform kwaliteitsstandaarden voor een duurzame bewaring, ontsluiting en uitwisseling. De opdracht van het VIAA gaat ruimer dan cultuur en media; er zijn ook belangrijke raakvlakken met onderwijs en integratie (cf. NedBox).

Daarnaast wil ik ook het expertisecentrum digitaal erfgoed PACKED blijven ondersteunen als centrale speler voor de opbouw en verspreiding van kennis en expertise op vlak van digitalisering en digitale archivering voor de cultuursector. De nieuwe organisatie Locus/Bibnet krijgt als belangrijkste opdracht invulling en uitvoering geven aan het Vlaams beleid voor de ondersteuning van het lokaal en regionaal cultuurbeleid bij maatschappelijke uitdagingen. Hierbij zal bijzondere aandacht uitgaan naar de digitalisering en de impact daarvan op de samenleving.

Kennisinstituten zoals VIAA, PACKED en Locus/Bibnet nemen een cruciale rol op inzake verspreiding van kennis en expertise en omwille van hun aansturende functie. De expertise rond digitale bewaring en ontsluiting is binnen de culturele sector momenteel nog te gefragmenteerd. Om de kennis en expertise van de kennisinstituten zo optimaal mogelijk te benutten, is het belangrijk om hun werking op een duurzame manier te verankeren en uit te bouwen tot een kennisnetwerk.

In het kader van de overheveling van de provinciale taken en bevoegdheden (zie OD 10.4), wil ik ook een strategie uitwerken voor de integratie van de provinciale digitale infrastructuur. In overleg met de betrokken partijen moet er worden gekeken welke zaken best op Vlaams niveau worden georganiseerd. Zo zijn de digitale erfgoeddatabanken (Erfgoedplus, Erfgoed in zicht) bijvoorbeeld cruciaal voor de uitbouw van een geïntegreerde erfgoedinventaris in Vlaanderen.

Tot slot zal ik, op basis van de resultaten van het pilootproject van de Erfgoedbibliotheek en in overleg met diverse stakeholders, in de visienota e-cultuur en digitalisering een kader uitwerken voor de deponering van digitale publicaties. In de toekomst zal er steeds meer digitaal worden gepubliceerd. Het is dan ook belangrijk dat deze werken ook duurzaam bewaard kunnen blijven.

5.2. OD 2 Impulsen geven aan constante innovatie

Beleidsopties 2016

Zoals ik al aangaf in mijn beleidsnota is er een 'mentale switch' bij culturele organisaties nodig om de opportuniteiten van digitalisering te benutten. Traditionele taken moeten herdacht worden in functie van de digitale toekomst. Ik wil een faciliterende rol opnemen om 'digitale attitudes' en het gebruik van technologie te stimuleren om zo een digitale inhaalbeweging te maken.

In het traject rond de visienota e-cultuur en digitalisering zal ik hiervoor een impulsbeleid uitwerken dat geïntegreerde en interdisciplinaire projecten mogelijk moet maken die het belang van een geïntegreerde digitale strategie aantonen. Ik wil dit impulsbeleid in nauw overleg met mijn collega-minister bevoegd voor Economie en Innovatie uitwerken. Samen met actoren zoals o.a. VIAA, het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen, Flanders DC, Sociale Innovatiefabriek en iMinds wil ik de aanbevelingen van de Taaluniecommissie Digitaal Erfgoed inzake samenwerking tussen de cultuursector en innovatie

implementeren. Daarnaast zal ik mijn beleid ook trachten te kaderen binnen de federale Digitale Agenda.

- 5.3. OD 3 Inzetten op een integrale digitale uitbouw van een lokaal cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie in een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau

Beleidsrealisaties 2015

De transformatie van Bibnet en Locus, beide actief in de ondersteuning van gemeenten op vlak van lokaal cultuurbeleid, is volop aan de gang. Op 27 april 2015 werd een nieuwe organisatie opgericht met als naam 'vzw De Brug'. Vzw De Brug is een transitie-vzw met als doel vanuit beide organisaties vorm te geven aan een nieuwe eengemaakte innovatieve organisatie.

Eén van de recente realisaties van Bibnet is een haalbaarheidsstudie m.b.t. de consolidatie van de verschillende bibliotheeksystemen. Het onderzoek anticipeert op de ontwikkelingen in verband met de provinciale bevoegdheden. De conclusies geven duidelijk aan dat de overgang van de huidige zes verschillende bibliotheeksystemen naar één geïntegreerd systeem wenselijk is.

Beleidsopties 2016

De specifieke opdracht van de nieuwe organisatie Bibnet/Locus moet decretaal worden aangepast. Een belangrijke opdracht ent zich op de digitale omgeving, maar ik wil ook inzetten op ruimere inhoudelijke ondersteuning voor het lokale en regionale cultuurbeleid. Naar analogie met Cultuurnet en Demos wil ik de opdrachten voor de nieuwe organisatie concretiseren in een beheersovereenkomst voor de lopende beleidsperiode.

De bestuurlijke context van het bibliotheekbeleid wordt enerzijds bepaald door de gemeenten en anderzijds door de Vlaamse overheid en haar werking via Bibnet. Door de overheveling van provinciale taken naar de Vlaamse overheid wordt de bestuurlijke context overzichtelijker. Ik wil hierop inspelen door de huidige zes bibliotheeksystemen te consolideren tot één Vlaams bibliotheekstelsel, waar alle Vlaamse bibliotheken op aangesloten kunnen worden. Ik ben ervan overtuigd dat dit aan de gemeenten voordelen biedt die zij individueel of op provinciaal niveau niet hebben, zelfs de grote steden niet. Op technisch vlak wordt het eenvoudiger en goedkoper om nieuwe digitale diensten te koppelen aan het geïntegreerde bibliotheekstelsel. Ook op financieel vlak betekent dit een meerwaarde omdat o.a. het onderhoud van het stelsel en het beheer van de gegevens met één basissysteem goedkoper is. Dit heeft een gunstige impact op de kosten van de applicatie én op de personeelsinzet, waardoor in de toekomst meer innovatie mogelijk wordt tegen een gelijkblijvende kost.

Het traject rond het Vlaams bibliotheekstelsel is een opdracht voor Bibnet/Locus en start in 2016. De integratie zal in een aantal fasen, verspreid over de volgende jaren, worden gerealiseerd.

- 5.4. OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit

Beleidsrealisaties 2015

Het gewijzigde decreet betreffende het hergebruik van overheidsinformatie trad in werking op 10 juli 2015, in omzetting van de Europese 'PSI-richtlijn'. Bibliotheken, musea en archieven vallen vanaf nu onder het toepassingsgebied van dit decreet. Voor bibliotheken, musea en archieven voorziet de regelgeving in

uitzonderingen die hen moeten toelaten enige vorm van controle te behouden over het hergebruik van hun documenten en een redelijk rendement op hun investering te bekomen.

Beleidsopties 2016

Ik wil blijven inzetten op open cultuurdata en zal dit thema opnemen in mijn visienota e-cultuur en digitalisering.

Het KMSKA en de collectie van de Vlaamse Gemeenschap participeren aan het project 'Persistente Identificatie', waarmee de basis gelegd wordt voor een gestandaardiseerd en afgestemd databeheer (backoffice) als voorwaarde voor een 'linked open data' aanpak. Zo worden collectiegegevens beter uitwisselbaar en kunnen ze gezamenlijk doorzocht worden.

In het project 'Erfgoedbeacons' wordt een app ontwikkeld die de informatie van de Erfgoedkaart.be koppelt aan iBeacons, een nieuw type van zenders die hun aanwezigheid kunnen melden aan recente smartphones en tablets. Ik wil inzetten op de disseminatie van dit project om de app zo wijd mogelijk te verspreiden.

De uitwerking van een toekomstgericht bibliotheekmodel, dat uitgaat van kennisdeling in de ruimste zin van het woord (formeel en informeel, fysiek en digitaal) en aandacht heeft voor mediawijsheid, samenwerking en netwerking, zal ik mee opnemen in de visienota e-cultuur en digitalisering.

Verder willen wij als Vlaanderen trachten te wegen op de discussies op Europees niveau over de toekomst van Europeana. Om het overleg met de sector over Europeana verder te stroomlijnen zal ik, op basis van een evaluatie, een toekomstvisie opstellen voor het Europeana Overlegplatform Vlaanderen.

SD 6 Stimuleren en ondersteunen van 'leren door te participeren' en 'participeren door te leren' in een superdiverse samenleving

In het voorjaar van 2015 startte ik een traject naar een eerste Burgerkabinet. De doelstelling is tweeledig: enerzijds wil ik met dit initiatief de burger rechtstreeks betrekken bij het Vlaams beleid; anderzijds wil ik hiermee nieuwe en frisse ideeën vanuit die rechtstreekse burgerparticipatie in mijn beleid opnemen.

Het onderwerp van het eerste Burgerkabinet was cultuurparticipatie. De resultaten ervan wil ik onder meer meenemen in het licht van de actualisering en vernieuwing van het decreet sociaal-cultureel werk en van het Participatiedecreet.

Voor dit eerste Burgerkabinet schreven zich meer dan 1.000 personen in die allen uitgenodigd werden voor het online gedeelte in september. Hieruit werden er 150 deelnemers geselecteerd voor een fysieke bijeenkomst op 19 september in het Vlaams Parlement. Deze selectie was gebaseerd op regionale spreiding, leeftijdscategorie, geslacht, betrokkenheid bij de sector (beroepsmatig, vrijwilliger of geen van beide voorgaande). In de mate van het mogelijke werd ook rekening gehouden met diversiteit (o.a. etnisch-cultureel, mensen met een beperking, gedetineerden). De eerste resultaten werden voorgesteld tijdens het Cultuurforum van 28 september.

- 6.1. OD 1 Vanuit een integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie de beleidsinstrumenten optimaliseren op basis van en door implementatie van relevante onderzoeksresultaten en conceptnota's

Beleidsrealisaties 2015

De algemene Vlaamse vrijetijdspas, UiTPAS, blijft een speerpunt in mijn participatiebeleid. In 2015 lanceerde ik de eerste algemene oproep aan steden en gemeenten om in stappen. Een expertencommissie (Demos, het Netwerk tegen Armoede, ISB, VVJ en Locus) beoordeelt de aanvragen op basis van een aantal criteria, waaronder het toepassen van een kansentarifief via solidaire kostendeling en het inzetten op toeleiding van mensen in armoede.

In opvolging van de aanbevelingen van de commissie 'Groeien in cultuur' m.b.t. de screening van het beleidsinstrumentarium en de creatie van een kwaliteitskader cultuureducatie vond er op 25 maart 2015 een eerste overleg plaats tussen het Departement en de intermediaire organisaties (o.a. steunpunten, netwerken). Aandachtspunten waren een duidelijke positionering, rolverdeling, afstemming en expertisedeling tussen de intermediaire instanties en grote spelers/instellingen inzake praktijkondersteuning, vorming, communicatie, vraag en aanbod.

De vijf regionale expertisenetwerken cultuureducatie (ENCE) beëindigden op 31 augustus 2015 hun derde en laatste werkingsjaar. De ENCE, die partners verzamelden uit de onderwijs-, jeugd- en cultuursector, ontwikkelden en deelden kennis en expertise i.v.m. cultuureducatie en stemden vraag en aanbod op elkaar af. Ze werkten complementair aan de ankerpunten cultuureducatie op Vlaams niveau, namelijk de Ambtelijke Coördinatiecél CultuurEducatie (ACCE) en CANON Cultuurcel. Samen met Onderwijs wordt de werking van de ENCE in het najaar 2015 geëvalueerd.

De voorbereidingen voor het sectormoment cultuureducatie, dat zal plaatsvinden op 17 november 2015 en in het teken staat van meertaligheid, zijn op schema. Een klankbordgroep werd samengesteld om het thema te verdiepen en het programma concreet vorm te geven.

Tussen de Beleidsdomeinen Cultuur, Jeugd, Sport, Media, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werden in 2015 de gesprekken opgestart om via een integrale en geïntegreerde aanpak vorm te geven aan een cultuureducatiebeleid voor de allerkleinsten. Eén van de resultaten hiervan is dat in de routemap voor de Huizen van het Kind – waarin veel aandacht gaat naar sterke verbindingen tussen de werking van Kind & Gezin en de domeinen werk, wonen en welzijn – wordt gewerkt aan een stappenplan om een sterke connectie te maken met cultuur.

Tot slot leverde ik een bijdrage aan horizontale beleidsplannen, zoals de doelstellingenkaders van het Horizontaal Integratiebeleidsplan en het Gelijkekansenbeleidsplan, het Strategisch Plan inzake Hulp- en Dienstverlening voor Gedetineerden 2015-2020, het Ouderenbeleidsplan, het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 en het Strategisch Plan Geletterdheid (2012-2016).

Beleidsopties 2016

In 2016 bereid ik nieuwe beheersovereenkomsten voor met de participatie-instellingen Demos en CultuurNet, uiteraard in lijn met de hertekening van het Decreet op Sociaal-cultureel Werk en het Participatiedecreet. Met CultuurNet bekijk ik, in functie van een nieuwe beheersovereenkomst, hoe ze haar opdracht om cultuurparticipatie te bevorderen nog kan versterken. De begrijpbaarheid van

de communicatie is hierbij een belangrijk aandachtspunt (#Burgerkabinet). Ik wil bekijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat goede voorbeelden en expertise kunnen gedeeld worden. Ook de steunpunten kunnen hierin een rol vervullen. Waar relevant, wordt de link met armoede opgenomen in de beheersovereenkomsten.

De uitrol van de UiTPAS over heel Vlaanderen blijft gestaag groeien. De nieuwe regio's van de eerste oproep zullen in de loop van 2016 starten, en in het voorjaar lanceer ik een tweede oproep aan steden, gemeenten en regio's. Zo werken al een 10-tal regio's vanaf 2016 met UiTPAS. Eind 2016 plan ik een tussentijdse evaluatie van het instrument, onderbouwd met een effectenmeting in de stad Gent. Deze verdere uitrol van de beschikbaarheid is reeds beslist beleid, maar we moeten bekijken hoe die UiTPAS niet alleen geografisch verder kan verspreid worden maar ook hoe we dat instrument kunnen versterken en verrijken (#Burgerkabinet).

ACCE blijft volop haar rol opnemen als ankerpunt cultuureducatie, door intermediaire actoren te verenigen binnen de beleidsvelden Cultuur en Jeugd, maar ook door de samenwerking met Onderwijs i.h.b. met CANON Cultuurcel. Dit uit zich onder meer in het gemeenschappelijke engagement voor het Europees ambtenarennetwerk inzake kunst- en cultuureducatie ACEnet.

In 2016 wordt op basis van de aanbevelingen van de commissie 'Groeien in cultuur' voortgewerkt aan een netwerk dat het cultureel leren binnen de subsectoren (amateur)kunsten, media, cultureel erfgoed, sociaal-cultureel werk en jeugd verbindt, en waar nodig een brug slaat naar sport, welzijn, onderwijs en werk.

De Participatiesurvey toont keer op keer aan dat hoe jonger je aan cultuur begint, hoe groter de impact op de latere cultuurparticipatie. De invloed van het gezin blijkt hierin erg bepalend, maar ook de opbouw van 'cultureel kapitaal' en het feit of je al dan niet cultuureducatie genoten hebt tijdens de kindertijd en jeugd. Daarom worden er in samenwerking met Welzijn cultuureducatieve initiatieven opgezet, dit vanuit het belang van cultuur in de ontwikkeling van jonge kinderen. Het doel is de ondersteuning van gezinnen, professionals en vrijwilligers bij de ontwikkeling, opvoeding en opvang van baby's, peuters en kleuters met het oog op hun culturele ontplooiing. Dit thema krijgt extra aandacht via studie- en inspiratiedagen (o.a. Dag van de Cultuureducatie, Week van de Opvoeding, lokale pilotacties Vlieg).

De Kunstendag voor Kinderen is ondertussen een vaste waarde met een steeds breder en diverser publiek, waaronder ook kinderen in armoede. Door kinderen in gezinsverband aan te spreken bereikt zo'n dag diverse publieksgroepen. Ook de kunstorganisaties worden uitgenodigd na te denken over hoe ze kunst presenteren voor kinderen en hun gezin. Ik zal dit initiatief, net zoals vorig jaar, in 2016 dan ook ondersteunen. Daarnaast zal ik, naast de nieuwe editie van de Kunstenzomer van Vlieg (CultuurNet), steun verlenen aan een zijtraject voor maatschappelijk kwetsbare kinderen voor wie een cultuuruitstap in familieverband niet vanzelfsprekend is.

Voorts is er het Europese samenwerkingsproject Long Live Arts, dat internationale netwerking, kennisdeling en expertise-uitwisseling centraal stelt en beleidsmakers wil inspireren om in te zetten op actieve cultuurparticipatie van ouderen. Dit driejarig samenwerkingsproject (met Vlaanderen, Nederland, Groot-Brittannië en Duitsland) wordt in 2016 afgerond. Vertrekkende van dit project wil ik, in samenwerking met Welzijn en als onderdeel van het Vlaams Ouderenbeleidsplan, een Vlaams traject rond ouderen en cultuurparticipatie uitwerken.

In het kader van de uitvoering van het Kunstendecreet ga ik na bij welke organisaties en projecten etnisch-culturele diversiteit een inherente rol speelt. Met het oog op een weerspiegeling van de maatschappelijke culturele diversiteit in de kunstensector zoek ik hoe en waar er via beheersovereenkomsten kan worden bijgestuurd.

Conform het Participatiedecreet, zal ik in 2016 de nieuwe beheersovereenkomst (vanaf 2017) met De Rode Antraciet voorbereiden.

Daarnaast zal ik ook verder werken aan de uitvoering van de eerder vermelde transversale strategische beleidsplannen.

Om het sociale karakter van mijn beleid te versterken, voer ik de acties verder uit die werden opgenomen in het Vlaams Actieplan voor Armoedebestrijding (VAPA). Zo zal ik minstens een armoedetoets uitvoeren op die dossiers waarbij een armoedetoets moet gebeuren volgens het VAPA. Ik zal minstens eenmaal per jaar een verticaal permanent armoedeoverleg organiseren. Ik zet in op het maximaal bereiken van kansengroepen via culturele instellingen. Via het subsidiëren van verschillende mechanismen (participatieprojecten voor kansengroepen, lokale netwerken voor personen in armoede, een cultureel aanbod voor kansengroepen in gemeenschapscentra, ondersteunen van het Netwerk Tegen Armoede) wil ik de participatie van kansarmen verhogen. Om dit te versterken zal ik sectoraal overleg tussen culturele actoren enerzijds en armoedeorganisaties anderzijds organiseren. Ik tracht daarbij ook de verscheidene hefboomen (vb. het Fonds Vrijetijdsparticipatie) om mensen in armoede te laten participeren op elkaar af te stemmen.

6.2. OD 2 De culturele opdracht van de mediasector en de publieke omroep verder uitbouwen

Beleidsrealisaties 2015

Elk VRT-net had in 2014 aandacht voor kunst en cultuur via hybride programma's, exclusieve cultuurprogramma's en via het onlineplatform Cobra.be. Eén zond het voorbije jaar ook topfictie van eigen bodem uit. De VRT neemt ook haar rol inzake Vlaamse muziek op. Ze biedt aandacht aan jong, Vlaams talent en aan Vlaamse muziek. 25,8% van de muziektijd werd besteed aan Vlaamse producties in 2014; in de periode januari-mei 2015 is dit percentage 26,1%.

Beleidsopties 2016

Op vlak van cultuur zal de VRT de Vlaamse identiteit, creativiteit en culturele productie en participatie stimuleren. Het brede en verdiepende culturaanbod moet alle bevolkingsgroepen bereiken. De VRT is een sleutelspeler in het toegankelijk maken van cultuur voor een breed publiek. Cultuurprogramma's en diensten moeten daarom ook in prime time aangeboden worden. Het aanbod moet evenwichtig zijn en aandacht hebben voor diverse cultuuruitingen zoals muziek, podiumkunsten, beeldende kunst, vormgeving, architectuur, cinefiele film, documentaire en letteren. Cultuur moet nadrukkelijker op alle platformen en netten aanwezig zijn.

Inzake muziekbeleid wil ik bepaalde opdrachten die de VRT vandaag al ter harte neemt, zoals bijvoorbeeld kansen geven aan jong, Vlaams talent, explicieter verankeren in de beheersovereenkomst. Het is belangrijk dat de VRT aandacht heeft voor alle genres. De percentages voor Vlaamse muziek worden niet afgebouwd. De VRT moet, samen met andere organisaties in de cultuursector, naast haar opdracht inzake aanbod ook blijvend inzetten op het stimuleren van cultuurparticipatie. Samenwerking met de culturele sector wordt versterkt en

verder uitgebouwd, o.m. in het kader van de uitwisseling van kennis, expertise en content, en ook inzake captaties van culturele evenementen.

6.3. OD 3 Inzetten op levenslang en levensbreed leren en bewaken van de aansluiting van de cultuursector bij de Vlaamse Kwalificatiestructuur en het EVC-beleid

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 heb ik blijvend ingezet op levenslang en levensbreed leren door o.a. de acties in het huidige Strategisch Plan Geletterdheid (2012-2016). Ik ging aan de slag met de beleidsaanbevelingen van een werkgroep met intermediaire spelers uit het cultuur- en mediaveld om het diverse en diffuse aanbod in de informele, niet-formele en formele context beter op elkaar af te stemmen.

Beleidsopties 2016

In de loop van 2016 start de opmaak van het nieuw Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2020. In samenwerking met de werkgroep zal ik acties ontwikkelen tegen laaggeletterdheid, om (kwetsbare) mensen extra leeransen te bieden. Jongeren en volwassenen moeten competenties, opgedaan in het informele en niet-formele veld, breed kunnen inzetten. Het zichtbaar maken van deze competenties vormt een cruciale eerste stap. Daarom zal ik, in samenwerking met onderwijs en werk, bijdragen aan het geïntegreerde beleid voor de erkenning van competenties.

OSCAR – het portfolio-instrument dat mensen laat reflecteren over hun competenties, deze laat herkennen en in kaart brengen – wil ik enten op het gecoördineerd vrijwilligersbeleid (zie OD 8.6).

6.4. OD 4 Investeren in de relatie met het onderwijs als bevoorrechte samenwerkingspartner

Beleidsrealisaties 2015

Op 20 januari 2015 vond De Dag van de Cultuureducatie plaats, die jaarlijks in samenwerking met Onderwijs wordt georganiseerd. Een 500-tal deelnemers kon zich vanuit diverse invalshoeken in het thema 'Cultuur in verandering' verdiepen.

Cultuurkuur.be is de webpagina waar cultuur en onderwijs elkaar ontmoeten. Iedereen die een (gesloten) cultuuraanbod heeft, gericht op het onderwijs, kan hier zijn activiteiten onder de aandacht brengen van leerkrachten en scholen. Vanuit de departementen Onderwijs en Cultuur is cultuurkuur.be in 2015 gevormd tot centraal loket voor alles wat met cultuur en onderwijs te maken heeft. De Dynamo3-werking werd in cultuurkuur.be geïntegreerd. CANON Cultuurcel lanceerde in februari een campagne om de vernieuwde cultuurkuur.be te promoten. Een evaluatie is gepland in het najaar 2015.

Dit najaar werd, naar aanleiding van de goedgekeurde conceptnota over Deeltijds Kunstonderwijs (DKO), een samenwerkingstraject uitgerold. Eén van de tien krachtlijnen is de samenwerking met lokale culturele actoren, amateurkunsten, kunsteducatieve organisaties en kunstorganisaties. De fundamentele vraag hierbij is: hoe de samenwerking (in brede zin) tussen onderwijs en cultuur versterken? Er wordt een sneuvelnota voorbereid door beide administraties.

Beleidsopties 2016

Het overleg m.b.t. de samenwerking tussen cultuur en onderwijs wordt, op basis van de sneuvelnota, verder uitgewerkt. In samenwerking met mijn minister-collega van Onderwijs wil ik de wisselwerking tussen academies en lokale amateurkunsten (georganiseerd, projectmatig of individueel) en kunstorganisaties stimuleren. Daarnaast wil ik ook niet-formele en formele aanbieders elkaar laten ontdekken als complementaire partners, good practices zichtbaar maken en nieuwe samenwerkingsmodellen ontwikkelen. Het belang van onderwijs bij cultuureducatie (#Burgerkabinet) moet ons aanzetten om de dialoog en samenwerking met het beleidsdomein Onderwijs te intensifiëren en werk te maken van de plannen die klaar liggen.

De volgende editie van de Dag van de Cultuureducatie, met als thema 'Cultuur in de Spiegel', vindt op 2 februari 2016 plaats. Voor het zevende jaar op rij is deze dag een samenwerking tussen het Departement CJSM en CANON Cultuurcel. De Dag van de Cultuureducatie 2016 vertrekt vanuit het grootschalig onderzoek 'Cultuur in de Spiegel'. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in de ontwikkeling van een leerlijn voor cultuureducatie in het leerplichtonderwijs. Op 2 februari worden de resultaten voorgesteld. Cultuur moet structureler in het onderwijscurriculum ingebouwd worden (#Burgerkabinet). Met 'Cultuur in de Spiegel' hebben we een eerste aanzet om dit beleidsoverschrijdend uit te bouwen. De dag kadert eveneens binnen de beleidsdoelstellingen rond cultuureducatie, die o.a. geformuleerd zijn in de conceptnota's 'Groeien in cultuur' (2012) en 'Doorgroeien in cultuur' (2013). Het Vlaamse Regeerakkoord verwijst expliciet naar de uitwerking en verfijning van deze conceptnota's.

De uitbouw van Cultuurkuur in 2016 zal afhankelijk zijn van de resultaten van de evaluatie in het voorjaar.

SD 7 Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed in en voor Vlaanderen*Beleidsrealisaties 2015*

In 2015 heb ik, in nauw overleg met de brede sector, het traject opgestart om een langetermijnvisie op de zorg en ontsluiting van cultureel erfgoed in Vlaanderen te ontwikkelen. Op een eerste sectormoment brachten de organisaties in het veld noden, inzichten en prioriteiten aan. Nadien discussieerden focusgroepen over principes en uitgangspunten voor een cultureel-erfgoedbeleid in de 21ste eeuw. De resultaten worden teruggekoppeld naar het veld tijdens het Groot Onderhoud van de cultureel-erfgoedsector.

Beleidsopties 2016

In het voorjaar van 2016 zal ik een conceptnota voorleggen aan de Vlaamse Regering met daarin de krachtlijnen voor het toekomstige cultureel-erfgoedbeleid. In deze nota vloeien ook andere trajecten samen, zoals de afslanking van de provincies, de actualisering van het immaterieel-cultureel-erfgoedbeleid, de visienota e-cultuur en digitalisering, de positionering van de eigen instellingen en het witboek aanvullende financiering. Deze conceptnota zal uitmonden in een voorontwerp van decreet.

7.1. OD 1 Een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid voeren en een gerichte uitbouw en beter beheer van de 'Collectie Vlaanderen'

Beleidsrealisaties 2015

Het Cultureel-erfgoeddecreet regelt de erkenning en subsidiëring van collectiebeherende instellingen. In 2015 werden drie nieuwe instellingen erkend: het Red Star Line Museum (Antwerpen), de Provinciale Bibliotheek Tolhuis (Brugge) en het Architectuurarchief Provincie Antwerpen.

In het najaar werd het aangepaste uitvoeringsbesluit bij het gewijzigde Topstukkendecreet (25 april 2014) gepubliceerd, waardoor dit meteen ook in voege trad. Sindsdien is voor alle cultuuroederen die beantwoorden aan de criteria 'zeldzaam én onmisbaar voor het Vlaamse Erfgoed' de toestemming van de Vlaamse overheid vereist om deze buiten Vlaanderen te brengen, ongeacht of het om cultuuroederen gaat die al dan niet in de Topstukkenlijst zijn opgenomen.

Beleidsopties 2016

Eén van de krachtlijnen van mijn cultuurbeleid is samenwerking en krachtenbundeling. Ik verwacht dit dan ook van alle gesubsidieerde erfgoedinstellingen. Zo zal in het traject van de conceptnota worden onderzocht hoe instellingen kunnen komen tot een onderling afgestemd collectieplan. Erfgoedinstellingen zullen, vanuit een collectiegericht denken, keuzes en afspraken moeten maken. Een duidelijk waarderingskader en doordacht verzamel- en afstotingsbeleid zijn hierbij cruciaal. Ook op vlak van programmatie van tentoonstellingen, publiekswerking en digitalisering verwacht ik afstemming.

Binnen de Vlaamse Kunstcollectie (VKC), het samenwerkingsverband tussen het Groeningemuseum Brugge, het Museum voor Schone Kunsten Gent en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, wordt er verder gewerkt aan het afstemmen van de collectieplannen. Dit resulteert in nauwere samenwerking rond gewenste aankopen en bruiklenen. Ik vraag de VKC ook om maximaal gebruik te maken van de kaderregeling voor onderlinge bruiklenen. Ook van de hedendaagse kunstmusea verwacht ik, via CAHF, afstemming van collectieplannen.

Het budget van het Topstukkenfonds staat steeds meer onder druk door de toegenomen zorg en restauratiekosten voor topstukken. Na de restauratiecampagne van het Lam Gods-retabel vergt ook de restauratiecampagne van de Mechelse Besloten Hofjes een grote inspanning van het fonds. De beschikbare middelen voor aankopen worden hierdoor alsmaar schaarser.

Het is dan ook belangrijk om voor de aankoop van topstukken aanvullende financieringsbronnen aan te boren. Dankzij de Koning Boudewijn Stichting kon het topwerk 'La buveuse d'absynte' van Léon Spilliaert verworven worden ter verrijking van de collectie van het Museum voor Schone Kunsten Gent. Ik wil nagaan hoe, voor aankopen van topwerken, de synergieën met de Koning Boudewijn Stichting versterkt kunnen worden.

We moeten ook meer en sneller verbindingen maken met private verzamelaars, bijvoorbeeld via gezamenlijke ontsluitings-, inventarisatie- en conservatieacties maar ook voor kunstverwerving. Sinds januari 2015 is de Vlaamse overheid bevoegd voor schenkingen, legaten en erfenissen. Ik wil met mijn collega bevoegd voor Financiën en Begroting nagaan in welke mate deze regelgeving aangepast kan worden ter bevordering van de betaling van erfenisrechten in

kunstwerken. Ook wil ik nagaan in welke mate een gedeeltelijke vrijstelling van erfenisrechten mogelijk is voor het in de Topstukkenlijst opgenomen erfgoed.

Het budget voor hedendaagse kunst wil ik gradueel laten toenemen. Een eerste stap hier is de herinvoering van de aankoopregeling voor hedendaagse kunst, waarvoor ik in 2016 middelen binnen het Kunstendecreet heb voorzien (OD 1.3). Daarnaast heb ik ook het aankoopbudget van het M HKA voor 2016 verhoogd. Investeren in hedendaagse kunst, is investeren in ons toekomstig erfgoed, in potentiële topstukken van de toekomst.

In het kader van het Memoriaaldecreeet zal ik in 2016 samen met de minister voor Onroerend Erfgoed, die middelen toekent voor de instandhouding van het monument, een nieuwe beheersovereenkomst 2017-2021 voor het IJzertorenmemoriaal voorbereiden.

7.2. OD 2 Uitbouwen van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking in functie van een haalbaar behoud en beheer van collecties

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 werd het onderzoek naar een programma van eisen voor cultureel-erfgoeddepots in Vlaanderen opgeleverd. Dit onderzoek beoogt een tool die kan worden gebruikt door erfgoedbeheerders wanneer gestart wordt met de planning van een depotinfrastructuurproject. Tegelijk wordt kennis aangereikt om in overleg te gaan met architecten en studiebureaus bij het uitwerken van het project.

Beleidsopties 2016

Conform mijn beleidsnota, engageer ik mij om de regiefunctie inzake fysiek en digitaal depotbeleid op te nemen. Binnen een netwerkgegeven kunnen verschillende spelers hierin een rol opnemen. In dit kader zal ook bekeken worden op welke wijze de Vlaamse overheid het uitstippelen van het beleid, de regiefunctie en het consulentschap inzake depotwerking van de provincie kan overnemen. Ook de intentie van het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC) tot het creëren van een open depotfunctie wordt hier, conform het Vlaams Regeerakkoord, meegenomen.

Met oog op een kostenefficiënt en duurzaam depotbeleid zijn collectieafspraken en een doordacht verzamel- en afstotingsbeleid cruciaal (OD 7.1). Om publieke en private erfgoedbeheerders in het proces naar een doordacht verzamel- en afstotingsbeleid te begeleiden spelen landelijke expertisecentra en organisaties volkscultuur een rol. De inzichten uit de evaluatie van de lopende beheersovereenkomsten met de LEOV's, zal ik meenemen in de conceptnota cultureel erfgoed, dit met oog op krachtenbundeling en clustering.

In het kader van het kerntakenplan en de oefening procesoptimalisatie zal ook bekeken worden welke rol de eigen instellingen KMSKA en M HKA kunnen opnemen in het beheer van de Collectie Vlaamse Gemeenschap. Deze vraag zal ook meegenomen worden in het toekomsttraject van beide instellingen (OD 9.2).

De uitwerking van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking kadert in het traject voor een toekomstig cultureel-erfgoedbeleid, de conceptnota en de verdere concretisering in een aangepaste regelgeving. Hierover zal ook worden afgestemd met de steden en gemeenten en met het Agentschap Onroerend Erfgoed.

De depotproblematiek betreft ook een duurzame digitale opslag van digital born en gedigitaliseerd erfgoed, en zal dan ook meegenomen worden in het traject rond e-cultuur en digitalisering, met ook aandacht voor de rol van kennisinstututen zoals VIAA en PACKED hierbij.

7.3. OD 3 Publieksgerichte samenwerking tussen erfgoedgemeenschappen en –instellingen actief stimuleren

Beleidsrealisaties 2015

Erfgoeddag is het belangrijkste evenement van de cultureel-erfgoedsector voor publieksparticipatie. De editie 2015 met als thema 'ERF!' besteedde aandacht aan een component van het woord 'erfgoed': erven. Meer dan 450 organisaties, over 243 gemeenten, werkten hieraan mee. Er waren ongeveer 250.000 bezoekers.

Vorig jaar besliste ik om de Vlaamse Reuzencultuur toe te voegen aan de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed. Deze inventaris draagt bij tot de zichtbaarheid en stimuleert het publiek tot bewust omgaan met immaterieel cultureel erfgoed. De Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed telt nu 42 elementen die gedragen worden door enthousiaste vrijwilligers.

Vanuit een kruisbestuiving tussen erfgoed en kunsten verkent het Kasteel van Gaasbeek nieuwe vormen van publieksparticipatie. Het project 'Once upon a Castle', dat in 2014 werd opgestart in samenwerking met het Britse theatercollectief WildWorks, kreeg in 2015 een vervolg met 'Twice upon a castle'.

De landcommanderij Alden Biesen profileert zich als een 'vertelkasteel' en organiseerde de 20ste editie van het internationale Vertelfestival. In het kader van Europese werking participeert Alden Biesen aan diverse Europese projecten rond storytelling, erfgoedinterpretatie en erfgoedmanagement. Daarnaast gingen diverse publieksactiviteiten door zoals Zomeropera, Alba Nova en het Schots Weekend. Alden Biesen participeerde ook actief aan de opstart van 'Erfgenoten', het Limburgs netwerk rond erfgoededucatie.

Beleidsopties 2016

Ik zal in de conceptnota cultureel erfgoed ruime aandacht besteden aan een brede participatie met aandacht voor verbreding en verdieping. De interesse en het maatschappelijk draagvlak voor ons verleden in al zijn verschijningsvormen zijn zeer groot, wat blijkt uit de talrijke initiatieven die binnen de brede erfgoedsector worden opgezet. Het is belangrijk dit draagvlak te consolideren en te versterken om zo de betekenis van cultureel erfgoed en het belang ervan voor gemeenschappen actueel en dynamisch te houden. Hierbij wil ik de betrokken erfgoedgemeenschappen niet enkel aanspreken als publiek maar ook als actieve participant, deelnemer, vrijwilliger, (her)gebruiker, aanbrengrer van collecties of inhoud of als medebepaler van het beleid. Via het gecoördineerd vrijwilligersbeleid (OD 8.6) wil ik hier impulsen geven.

Initiatieven zoals Erfgoeddag, 100 jaar Grote Oorlog, Nacht van de Musea spelen een belangrijke verbredende rol. Met het thema 'rituelen' focust Erfgoeddag in 2016 op het rijke immaterieel cultureel erfgoed en de vele materiële relictten daarvan in Vlaanderen. Ik zal, in samenspraak met mijn collega-minister voor Onroerend Erfgoed, ook bekijken welke samenwerkingsvorm tussen Erfgoeddag en Open Monumentendag het meest opportuun is.

Ik wil mij ook engageren tot het actualiseren van het Immaterieel Cultureel Erfgoedbeleid, zodat het accent meer komt te liggen op dynamische praktijken die meer een spiegel zijn van de diverse samenleving die Vlaanderen is vandaag.

In samenwerking met de stad Bilzen zal op de site van Alden Biesen uitvoering gegeven worden aan het SALK-project dat voorziet in een groots klank- en lichtspel. Dit moet nieuwe bezoekers aantrekken en van de landcommanderij een toeristische topattractie maken. De cultuur-historische werking van Alden Biesen, met de Europese projecten, het Vertelfestival en receptieve activiteiten als de Zomeropera, wordt uiteraard voortgezet. In het kader van de kerntakenoefening van de Vlaamse overheid en de interne staats hervorming, wordt onderzocht of het beheer van de site kan overgedragen worden naar de stad Bilzen.

7.4. OD 4 Cultureel-erfgoedconvenants efficiënt en effectief inzetten

Beleidsrealisaties 2015

Voor de beleidsperiode 2015-2020 werden nog 15 cultureel-erfgoedconvenanten gehonoreerd. De Vlaamse Regering besliste echter, gelet op de voorziene kredieten en teneinde de reeds aangegane verbintenissen te kunnen honoreren, geen werkingssubsidies voor nieuwe intergemeentelijke samenwerkingsverbanden goed te keuren voor de beleidsperiode 2016-2020.

Beleidsopties 2016

Gelet op het feit dat er onvoldoende financiële zekerheid is om voor de periode 2017-2020 nieuwe cultureel-erfgoedconvenanten af te sluiten, komt er geen nieuwe oproep voor de beleidsperiode 2017-2020.

De toekomst van dit instrument wordt uiteraard meegenomen in de conceptnota cultureel erfgoed.

7.5. OD 5 Inzetten op cultureel erfgoed als factor voor duurzame economische ontwikkeling

Beleidsrealisaties 2015

Tapis plein, het Vlaams expertisecentrum voor immaterieel cultureel erfgoed, werkt rond het borgen van ambachten als immaterieel cultureel erfgoed. De publicatie 'Een toekomst voor ambachten' (2014) kadert hierin. Doorgeven van de kennis en expertise van deze ambachten naar volgende generaties is niet alleen goed voor het erfgoed zelf, maar biedt ook kansen tot duurzame economische ontwikkeling. Jonge ontwerpers en ondernemers bijvoorbeeld, kunnen deze ambachten eigentijds vertalen en zo nieuwe publieken aanspreken.

Rond de herdenking van de Eerste Wereldoorlog wordt er binnen de cultureel-erfgoedsector intensief samengewerkt met toerisme. Cultureel erfgoed gaat over de omgang met het verleden dus is het logisch dat veel initiatieven rond deze herdenking vanuit de cultureel-erfgoedsector komen. En de inspanningen rond WOI leveren resultaten op. Voor organisaties in de Westhoek, zoals het In Flanders Fields Museum, zijn het topjaren qua bezoekersaantallen.

Beleidsopties 2016

De activiteiten rond de herdenking van de Eerste Wereldoorlog lopen nog tot 2018. In 2019 zal de 450ste sterfdag van Pieter Bruegel de oude herdacht worden. Rond die periode zal het Lam Gods gerestaureerd zijn en opent ook het vernieuwde KMSKA de deuren. In samenwerking met mijn collega bevoegd voor Toerisme en met de minister-president zal ik in 2016 de voorbereiding van deze evenementen opstarten.

Zoals ik ook in mijn visienota kunsten meegaf, wil ik via ambachten kunsten verbinden met (immaterieel) erfgoed en (lokale) economie (cf. 'Living-Human-Treasures-Programma' UNESCO). Authentiek en kwalitatief vakmanschap wordt binnen onze economie en samenleving steeds belangrijker, en was altijd al een troef van onze regio. Ik wil dit vakmanschap als waardevol immaterieel erfgoed en als bron voor innovatie dan ook koesteren, en uitdragen in andere sectoren (o.a. economie, buitenlandse handel, toerisme, onderwijs).

7.6. OD 6 Internationale uitwisseling en netwerking op vlak van cultureel en immaterieel erfgoed stimuleren (zie ook SD 4)

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 onderzocht mijn administratie de diverse mogelijke formules om tot de invoering van een indemniteitsregeling in Vlaanderen te komen. Via indemniteit neemt de overheid (geheel of gedeeltelijk) het aansprakelijkheidsrisico voor bruiklenen over van musea. Er werd een uitgebreide conceptnota opgesteld met een voorstel van aanpak. In het najaar werd tevens een studie uitgeschreven die een beeld moet geven van het kwaliteitsniveau dat musea in Vlaanderen bieden inzake veiligheid en beveiliging van tijdelijke tentoonstellingen. Het is de bedoeling dat deze studie een soort van nulmeting biedt die toelaat om het huidige veiligheidsniveau te vergelijken met het voor de toekenning van een indemniteit te bereiken veiligheidsniveau.

Beleidsopties 2016

De volgende maanden zal ik het overleg over de indemniteitsregeling met mijn collega bevoegd voor Financiën en Begroting continueren. De vraag vanuit musea naar een indemniteitsregeling is groot. Naast een beperking van de sterk oplopende verzekeringskosten bij grotere tentoonstellingen, bevordert deze regeling ook internationale collectiemobiliteit en een betere internationale samenwerking. Uit diverse studies blijkt dat het risico dat de Vlaamse overheid binnen dergelijke regeling op zich moet nemen zeer klein is.

Ook de actualisering van het immaterieel cultureel-erfgoedbeleid wordt in dit traject meegenomen. Vanuit het veld kwam er waardevolle input met specifieke aandacht voor Living Human Treasures en de relatie tussen musea en immaterieel erfgoed. Ik ondersteun ook de kandidatuur van Tapis Plein om als NGO de komende drie jaar te zetelen in de Evaluation Body van het Intergouvernementeel Comité voor de uitvoering van de UNESCO 2033-conventie.

SD 8 Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend sociaal-cultureel, circus- en amateurkunstenveld

8.1. OD 1 Het beleidskader sociaal-cultureel volwassenenwerk aanpassen tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering

Beleidsrealisaties 2015

Vertrekkend vanuit het Vlaams Regeerakkoord en de krijtlijnen uit mijn Beleidsnota Cultuur, startte ik in het najaar een traject voor de opbouw van een nieuw instrumentarium voor het socio-culturele werkveld. Centraal in dit traject staat de dialoog met verschillende actoren binnen het ruime sociaal-culturele veld en nauw verwante sectoren. Voor mij is het cruciaal dat het vernieuwde beleidskader garant staat voor een kwaliteitsvol en duurzaam sociaal-cultureel werk voor volwassenen. Het moet de sector optimaal stimuleren zich te enten op de maatschappelijke realiteit en actuele en toekomstige maatschappelijke uitdagingen. Door de keuze om participatie als elementaire functie in te bouwen in het sociaal-cultureel werk en andere sectoren (o.a. kunsten, circus, amateurkunsten, erfgoed) wil ik het Participatiedecreet ook in deze en andere vernieuwende operatie(s) inschuiven.

Om beter te kunnen inspelen op de maatschappelijke veranderingen en om de legitimatie van de sector te verhogen, is het nodig om de tendensen in de sector beter in kaart te brengen. Een systeem van gegevensregistratie en terugkoppeling van gegevens moet hieraan bijdragen. Nadat er in 2014, in overleg met de sector, werd bepaald welke gegevens men wil monitoren, werd in januari 2015 gestart met de ontwikkeling van het digitaal gegevensregistratiesysteem (10.3).

Beleidsopties 2016

Als uitgangspunten voor het toekomstig sociaal-cultureel beleidskader stel ik meer flexibiliteit voor organisaties en zoveel mogelijk functiegericht werken voorop. Mijn beleidskader zal zich focussen op het hedendaags professioneel sociaal-cultureel werk met maximale effecten binnen het budgettaire kader en met oog voor innovatief sociaal-cultureel ondernemerschap. Ook de samenwerking met andere cultuuractoren en andere maatschappelijke domeinen, zoals bijvoorbeeld welzijn, integratie (vb. Welzijnsschakels, Welzijnswerk), werk en onderwijs, zal een belangrijke plaats krijgen.

Ik zal, op basis van het aangereikte materiaal en de verschillende scenario's voor een nieuw beleidskader, de sector bevragen. Dit moet mij toelaten op een gefundeerde manier en met het nodige draagvlak tot systematische en haalbare keuzes te komen. In het voorjaar 2016 wil ik een conceptnota klaar hebben met een nieuw beleidskader, voorzien van de nodige bouwstenen om het sociaal-cultureel werk toekomstgericht te versterken. Deze nota vormt de vertrekbasis om het logistieke werk op te starten.

8.2. OD 2 Detecteren en valoriseren van voorbeeldwerkingen, experimenten en verenigingsvormen die een voortrekkersrol inzake diversiteit en culturele innovatie opnemen

Beleidsopties 2016

Met het oog op de hertekening van het decreet op het sociaal-cultureel werk zal ik in kaart brengen welke werk- en verenigingsvormen kunnen (h)erkend worden als good practices. Interessante methodieken zoals bijvoorbeeld *outreaching*

werken – een werkmethode waarbij de leefwereld en beleving van de doelgroep het vertrekpunt vormt – moeten de sector methodisch kunnen versterken.

8.3. OD 3 De draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal onderzoeken

Beleidsrealisaties 2015

In mei werd de nieuwe website van de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal voorgesteld: www.adviesvgt.be. De site is een voorbeeld inzake toegankelijkheid voor doven en is volledig tweetalig Vlaamse Gebarentaal- Nederlands. Tekst en beeld worden naast elkaar en tegelijk weergegeven. Met de lancering van deze website zet de adviescommissie haar werkzaamheden meer in de verf. Er is een rubriek 'Inspirerende verhalen' die Vlaamse Gebarentaal tastbaarder moet maken voor horenden. De site is immers niet alleen bedoeld voor doven, maar richt zich ook naar beleidsmakers, VGT-experten en het brede dove en horende publiek.

Eind 2014 werd een onderzoek naar de juridische status en de mogelijkheden voor Vlaamse Gebarentaal (VGT) gegund. In een eerste fase werd de huidige juridische status van VGT in kaart gebracht op basis van geratificeerde internationale verdragen, de Grondwet, de taalwetgeving, het decreet VGT en andere Vlaamse decreten. Het eindrapport wordt ten laatste op 31 januari 2016 neergelegd.

Beleidsopties 2016

2016 wordt voor de Dovengemeenschap een feestjaar: de Vlaamse Gebarentaal zal op 5 mei tien jaar erkend zijn. Door de projectoproep 2015 in dat kader te plaatsen zal deze dag niet onopgemerkt voorbijgaan.

Vermits het decreet Vlaamse Gebarentaal sterk focust op taal, de gemeenschap en de cultuur van Doven, wordt onderzocht in welke mate ook andere aspecten (zoals het recht van dove kinderen en hun ouders op informatie over VGT en het recht op VGT-onderwijs en -vorming) een plaats kunnen krijgen in het decreet. Op basis van de onderzoeksresultaten zal ik nagaan of een wijziging nodig is.

In 2015 loopt de beheersovereenkomst met Vlaams GebarentaalCentrum af. Er wordt een nieuwe beheersovereenkomst voorbereid die ingaat vanaf januari 2016.

8.4. OD 4 Verder ontwikkelen van het circusbeleid

Beleidsrealisaties 2015

Op 26 juni 2015 heb ik tijdens het circusfestival PERPLX voor het eerst een Vlaamse Cultuurprijs Circuskunsten uitgereikt. Voortaan zal ik dit tweejaarlijks doen. Met deze Cultuurprijs wil ik de belangrijke bijdrage waarderen die de circussector de jongste jaren levert aan het Vlaamse cultuurbeleid in binnen- en buitenland.

Het 'Decreet betreffende de ondersteuning van de circuskunsten in Vlaanderen' (Circusdecreet) dateert van 21 november 2008. Na zeven jaar is de regelgeving niet meer volledig afgestemd op de noden van de sector. De ontwikkeling van het circusbeleid, met als doel deze jonge bloeiende sector bijkomende mogelijkheden te bieden op vlak van creatie en (internationale) spreiding, blijft een prioriteit. Ik gaf dan ook de opdracht aan mijn administratie om een voorbereidende nota op te maken in functie van een wijziging van het decreet. Hierin zijn volgende elementen opgenomen: een analyse van de huidige situatie, de bouwstenen voor

een wijziging, een trajectvoorstel voor de decreetsaanpassing en de budgettaire context. Deze nota wordt in het najaar afgetoetst bij de circussector.

Beleidsopties 2016

Op basis van de voorbereidende nota over de wijziging van het Circusdecreet zal in het voorjaar van 2016 een conceptnota worden opgemaakt, waarin zowel kleine wijzigingen met een relatief beperkte impact, als ook meer fundamentele wijzigingen worden omschreven.

8.5. OD 5 Investeren in amateurkunsten als motor voor creativiteit en verbinding

Beleidsrealisaties 2015

Om de uitbouw en de diversiteit van de amateurkunstensector beter in kaart te brengen, startte de administratie met de ontwikkeling van een gegevensregistratiesysteem, in navolging van de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Hierdoor zullen basisgegevens over de sector beschikbaar worden, zodat zowel de werking van de organisaties zelf als het beleid ondersteund kunnen worden met (hoofdzakelijk) kwantitatieve informatie (zie OD 10.3).

De voorbije maanden ging de administratie samen met externe deskundigen met elke erkende amateurkunstorganisatie in gesprek over zowel de organisatorische als inhoudelijke werking van de organisatie. Deze informatie kan worden gebruikt bij de opmaak van de beleidsplannen die in 2016 worden voorbereid.

Beleidsopties 2016

Vermits het internationaal beleid één van de aandachtspunten was bij de recente visitaties krijgen we op het eind van de visitatiecyclus een beeld van de internationale context waarin de Vlaamse amateurkunstensector zich bevindt. Op basis hiervan zal ik samen met de sector en de administratie bekijken hoe het internationaal amateurkunstenbeleid kan worden versterkt. De nieuwe beleidsperiode vanaf 2017 is een opportuniteit om hiervan werk te maken. Ook de evoluties binnen het Europese Amateo-netwerk (waar het Forum een centrale rol speelt) worden opgevolgd. Een Europese netwerksubsidie binnen Creative Europe zou een grote opsteker zijn voor een Europees amateurkunstenbeleid, waarin Vlaanderen een belangrijke rol kan spelen.

Daarnaast wil ik onderzoeken hoe de kloof, in perceptie en praktijk, tussen de amateurkunstensector en de professionele kunstensector kan verkleind worden. Poppunt heeft in de afgelopen jaren een uitgebreide expertise opgebouwd in de pop/rocksector en is voor beginnende muzikanten een belangrijk referentiepunt. Poppunt werkt nu al op een deskundige manier op het snijpunt van amateur en professioneel waar de pop/rocksector op balanceert. In de komende periode moeten we overwegen hoe die expertise ingezet kan worden voor het hele spectrum binnen de sector van pop & rock.

Ook andere organisaties, zoals bijvoorbeeld Creatief Schrijven en vzw Fameus, zijn actief op het snijvlak tussen de amateur- en professionele kunstensector. Samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs biedt hier extra perspectief.

8.6. OD 6 Een werkbaar, gecoördineerd hedendaags vrijwilligersbeleid uitbouwen

Beleidsrealisaties 2015

Een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid moet resulteren in een beleid waarin alle actoren en belanghebbenden zich herkennen. Een breed draagvlak en de nodige afstemming met alle belanghebbenden zijn belangrijk. Daarom zijn, in samenspraak met de administratie, stappen gezet om de krijtlijnen uit te tekenen, in eerste instantie met een beperkt aantal stakeholders. Als stakeholders zien we in deze fase onder meer het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, de Verenigde Verenigingen en een aantal sectorale steunpunten en administraties van sectoren waarin vrijwilligers sterk vertegenwoordigd zijn. Het traject moet ook gezien worden binnen een ruimere context, zoals het blijven waken over het vrijwillig statuut van vrijwilligerswerk, of de interne staatshervorming.

Beleidsopties 2016

Begin 2016 zal ik een eerste stappenplan voor de uitwerking van een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid opmaken. Zoals ik reeds in het Parlement aankondigde zie ik hier drie assen waarrond moet worden gewerkt: het vrijwilligersstatuut en de vrijwilligerswetgeving, de versnippering van informatie voor en over vrijwilligers en de overregulering. Dit laatste punt kwam ook aan bod in de motie die naar aanleiding van de bespreking van mijn beleidsnota werd goedgekeurd.

Met het oog op een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid dient voor elk van deze drie assen een scherpe probleemstelling te worden geformuleerd, met daaraan gekoppeld een aantal doelstellingen, oplossingsrichtingen en hefboomen, ook naar de federale overheid en de lokale overheden toe. Op basis daarvan kan dan een traject naar een gecoördineerd beleid gerealiseerd worden waarbij rekening wordt gehouden met de diversiteit aan vrijwilligerswerk en vrijwilligers.

Wat de continuering van OSCAR betreft, wil ik, samen met de actieve partners Socius, Faro en De Ambrassade, bekijken welke opportuniteiten het gecoördineerd vrijwilligersbeleid biedt om OSCAR te blijven stimuleren.

SD 9 Heldere ambitieniveaus en duidelijke en meetbare doelstellingen stellen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap

9.1. OD 1 De lijst van instellingen van de Vlaamse Gemeenschap actualiseren

Beleidsrealisaties 2015

Het nieuwe Kunstendecreet laat toe om het kunstenlandschap te actualiseren en het aantal Vlaamse Kunstinstellingen uit te breiden. De Vlaamse Regering heeft op mijn voorstel het Concertgebouw in Brugge en de Vooruit in Gent erkend als Vlaamse Kunstinstelling.

Om de samenwerking en afstemming tussen de drie grote orkesten (deFilharmonie, Brussels Philharmonic en het orkest van Opera Vlaanderen) vorm te geven, is in het najaar van 2015 via een externe opdracht gestart met de opmaak van een plan dat binnen afzienbare tijd een intensieve samenwerking en afstemming tussen de betrokken instellingen moet mogelijk maken.

Beleidsopties 2016

De Vlaamse Kunstinstellingen die binnen het Kunstendecreet erkend worden, moeten eind oktober hun beleidsplan voor de periode 2017-2021 indienen. Dit zal in de daaropvolgende maanden beoordeeld worden door mijn administratie en internationaal samengestelde beoordelingscommissies. Deze beoordeling vormt de basis van de besprekingen die moeten leiden tot nieuwe beheersovereenkomsten voor 2017-2021. In deze overeenkomsten wil ik in overleg met en op maat van de betrokken instellingen duidelijke doelstellingen bepalen op het vlak van onder meer publieksbereik, spreiding, ondersteuning van kunstenaars en bovenal hun rol als Kunstinstelling ten opzichte van het brede veld.

Ook de samenwerking tussen de drie grote orkesten (de Filharmonie, Brussels Philharmonic en het orkest van Opera Vlaanderen) en de koren zullen in de beheersovereenkomsten worden opgenomen.

Daarnaast wil ik, in overleg met de stad Gent, onderzoeken hoe het Gentse operagebouw een volwaardig hedendaags receptief podiumkunstenhuis zou kunnen worden waar innovatieve opera en muziektheater en grote hedendaagse dansproducties een plaats kunnen krijgen.

9.2. OD 2 Het KMSKA en het M HKA uitbouwen als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 is het KMSKA gestart met het herdenken van de missie en visie van het museum. Dit zal begin 2016 resulteren in een toekomstvisie voor het museum.

Met het M HKA had ik diverse voorbereidende overlegmomenten over de inhoudelijke positionering, dit in navolging van de oplevering van het rapport van de Vlaams bouwmeester. Ik heb ook aan de Raad van Bestuur gevraagd mij tegen eind 2015 een duidelijke toekomstvisie voor het M HKA voor te leggen.

Beleidsopties 2016

Het KMSKA neemt een aparte plaats in, als museum en wetenschappelijke instelling binnen de Vlaamse overheid en binnen het erfgoedveld. In aanloop naar de heropening in 2019 worden de rol en de positie van het KMSKA als grote instelling grondig herdacht en wordt de ambitie van de organisatie in kaart gebracht. Daartoe werd in het voorjaar 2015 een visietraject opgestart. Ik wil begin 2016 beschikken over een duidelijke toekomstvisie. Op basis hiervan zal ik een beleidskader uitwerken dat toelaat de rol en positionering van het museum als grote instelling scherp te stellen tegen midden 2016. In de loop van 2016 verwacht ik tevens het beleidsplan van het KMSKA voor de periode 2016-2024. Dit toekomsttraject voor het KMSKA omvat ook het uitwerken van een nieuw werkbaar en haalbaar financieringsmodel afgestemd op de behoeften van het KMSKA en geïnspireerd door het witboek aanvullende financiering.

Wetenschappelijk onderzoek vormt een kerntaak van het KMSKA waardoor het museum het statuut heeft van Wetenschappelijke Instelling van de Vlaamse overheid. Toch ontbreekt het de instelling aan een duidelijke wetenschappelijke profilering. Bij de herpositionering van het KMSKA wordt dit aspect mee in rekening gebracht. Daarnaast is er eveneens nood aan een degelijke verankering van het KMSKA in het wetenschappelijke veld. De samenwerkingsverbanden met universiteiten en andere wetenschappelijke instellingen, die tot nog toe veeleer

ad hoc verliepen, worden verder gestructureerd, gesystematiseerd en geïntensifieerd.

De heropening van het KMSKA geldt als een belangrijk ijkpunt voor het grondig herdenken en hertekenen van de presentatie van de vaste collectie. Van deze sluitingsperiode wordt gebruik gemaakt om tot een nieuwe opstelling van de permanente collectie te komen. Aan de hand van een selectie van werken uit de eigen collectie, aangevuld met zorgvuldig gekozen objecten uit externe collecties, worden tegen eind 2016 de grote verhaallijnen uitgewerkt. In een volgende fase zal dit resulteren in een uitgewerkte routing en een toewijzing van clusters van kunstwerken aan welbepaalde ruimtes.

De jarenlange traditie binnen het KMSKA van samenwerking met vooraanstaande internationale partners wordt in 2016 verdergezet. Tot de belangrijkste projecten en samenwerkingsverbanden behoort onder meer de Bruegeltentoonstelling in samenwerking met het Kunsthistorisch Museum Wien.

In het kader van de interne staatshervorming zal ik het KMSKA vragen het voortouw te nemen in het verdiepen van de inhoudelijke samenwerking met de musea die worden toegevoegd aan de Vlaamse overheid. De collectie Vlaanderen en het beheer daarvan staan daarbij centraal.

De toekomstvisie, die de raad van bestuur van het M HKA uitwerkt en op basis waarvan ik een toekomsttraject voor het M HKA zal uitstippelen, is tweeledig. Ze omvat enerzijds een inhoudelijke herpositionering van het M HKA (functies, organisatiemodellen, positionering t.o.v. andere musea hedendaagse kunst). Anderzijds vraag ik de infrastructuurnoden in kaart te brengen. De toekomstvisie bestaat met andere woorden uit een inhoudelijk toekomstplan en een infrastructuurplan.

Het is belangrijk dat het M HKA kan uitgroeien tot een volwaardig museum van hedendaagse kunst. Afstemming met andere musea hedendaagse kunst zoals onder meer Mu.ZEE, SMAK en Fotomuseum, als complementaire toonplekken voor hedendaagse kunst, en met het KMSKA is hierbij wel belangrijk. Het is immers belangrijk dat de herpositionering van het M HKA op een breed draagvlak kan rekenen binnen de sector.

Het blijft ook mijn ambitie het M HKA uit te bouwen tot een kerninstrument voor het beheer en onderzoek van het hedendaags kunstpatrimonium van de Vlaamse Gemeenschap en voor kunstenaarsarchieven.

Op basis van de toekomstvisie zal ik een beleidskader uittekenen dat toelaat de rol en positionering van het M HKA, als grote instelling binnen het cultureel-erfgoedveld en in het bijzonder binnen de sector van de hedendaagse kunstmusea, scherp te stellen in de loop van 2016.

SD 10 Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en – instrumenten evolueren

10.1. OD 1 Intekenen op de Vlaamse toegevoegde waarde ten aanzien van lokaal cultuurbeleid

Beleidsrealisaties 2015

Het Vlaams Regeerakkoord legt grote nadruk op sterke gemeenten met meer bevoegdheden, meer autonomie en meer verantwoordelijkheid. Dit resulteerde onder meer in de beslissing om sectorsubsidies op basis van Vlaamse

beleidsprioriteiten voor het gemeentelijk cultuurbeleid, de openbare bibliotheken en de cultuurcentra over te hevelen naar de algemene financiering via het Gemeentefonds. Deze beslissing werd gerealiseerd door het decreet van 3 juli 2015 tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring van lokale besturen.

In dit decreet werden bepalingen ingeschreven om het toepassingsgebied van het decreet Lokaal Cultuurbeleid van 6 juli 2012 te verengen tot faciliteitengemeenten in de rand rond Brussel, de gemeenten in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt dus nog een subsidie verleend voor cultuur- en bibliotheekpersoneel op basis van een cultuurbeleidsplan of een bibliotheekbeleidsplan. Met de Vlaamse Gemeenschapscommissie is een convenant gesloten.

De andere gemeenten worden niet meer gesubsidieerd vanuit het decreet Lokaal Cultuurbeleid. Vanuit een streven om democratisch verkozen gemeentebesturen maximale verantwoordelijkheid te geven, kunnen zij vanaf 2016 rekenen op een transparante en onvoorwaardelijke basisfinanciering via het Gemeentefonds.

Dit nieuw subsidiekader vormt het sluitstuk van een consequent cultuurbeleid waarbij Vlaanderen de afgelopen decennia duidelijke doelstellingen heeft vooropgesteld die werden nagestreefd en bereikt door de lokale besturen. Vlaanderen erkent nu de bestuurskracht van de lokale besturen en bezegelt hiermee het volwassen partnerschap tussen Vlaanderen en de lokale besturen.

Een 'commissie decentralisatie' heeft het voorbije jaar onderzocht op welke terreinen de autonomie van de lokale besturen nog kan verhoogd worden. De subwerkgroep Vrije Tijd richtte zich, gezien de reeds grote autonomie op dat vlak, meer concreet op monitoring. In haar conclusies, die op 13 mei bevestigd werden door de centrale stuurgroep van de commissie Decentralisatie, stelde de werkgroep dat zowel de lokale besturen als de Vlaamse overheid willen weten wat er leeft en speelt in de beleidsvelden cultuur, jeugd en sport.

Beleidsopties 2016

Het is belangrijk om de gewijzigde omstandigheden nauwkeurig te monitoren (OD 10.3) en waar nodig bij te sturen. Ik denk hier in eerste instantie aan gemeenten die de afgelopen jaren een ernstige inspanning hebben geleverd om te voldoen aan de subsidievoorwaarden van het decreet Lokaal Cultuurbeleid van 6 juli 2012.

10.2. OD 2 Rol van de bovenbouw en van de koepels herdefiniëren en wegwerken van overlappingen

Beleidsopties 2016

In het licht van nieuwe beheersovereenkomsten met de ondersteunende organisaties, zullen hun rol en kerntaken geëvalueerd en geoptimaliseerd worden. Hun werking moet zo efficiënt en doeltreffend mogelijk zijn met aandacht voor hun meerwaarde voor het culturele veld. Een juiste afstemming tussen deze organisaties onderling en hun relatie met het Departement CJSM, is noodzakelijk om de taken van iedere organisatie scherp te stellen. In de nieuwe beheersovereenkomsten zullen de kerntaken concreet worden benoemd.

Per 30 oktober moeten het Kunstenpunt, het Kunstenloket en het VAI als ondersteunende organisaties hun beleidsplan 2017-2021 indienen.

Het advies dat over het beleidsplan van het Kunstenpunt zal uitgebracht worden, zal mee de basis vormen van de beheersovereenkomst voor 2017-2021. In deze

beheersovereenkomst zal ik ook de resultaten van de lopende oefening over een meer duidelijke positionering van het Kunstenpunt meenemen.

Voor het Kunstenloket wil ik, in de nieuwe beheersovereenkomst, de nadruk blijven leggen op de coaching van kunstenaars op het vlak van ondernemerschap, zakelijk beheer, kunstenaarsstatuut en financieringsbegeleiding.

Het Vlaams Architectuurinstituut (VAi) is een sectorinstituut met een steunpuntopdracht en een producerende rol. De toekomstige overdracht van het architectuurarchief van de Provincie Antwerpen naar het CVAa, zal de nieuwe profilering van het VAI mee versterken. Ik wil de kerntaken, alsook de verhouding van het VAI tot het Kunstenpunt, scherpstellen met het oog op de nieuwe beheersovereenkomst 2017-2021.

De grondige hertekening van de rol van de Vlaamse overheid ten opzichte van de lokale besturen vanaf 2016 heeft ook een weerslag op de intermediaire organisaties die het veld ondersteunen (LOCUS, Bibnet, VVC). De gewijzigde opdracht en de transformatie van LOCUS en Bibnet kwam aan bod bij doelstelling 5.3. Ik vind het ook belangrijk dat vanuit de intermediaire organisaties blijvend wordt ingezet op inhoudelijke ondersteuning van het werkveld van het lokaal cultuurbeleid. Ik zal de opdracht van deze organisaties in deze context dan ook herbekijken.

Conform mijn beleidsnota zal ik het gesprek met de sector aangaan over belangenbehartiging, als zijnde een waardevolle opdracht die door de sector zelf moet georganiseerd worden.

10.3. OD 3 Monitoring, gegevensregistratie en -analyse verder uitbouwen

Beleidsrealisaties 2015

In 2015 initieerde ik, samen met mijn administratie, het onderzoek naar aanvullende financiering ter voorbereiding van het witboek aanvullende financiering (OD 2.3) en een Vlaamse Satellietrekening met oog op een gerichte en vergelijkbare monitoring en benchmarking van de culturele sector (OD 2.1).

In opvolging van de nota over de monitoring van het lokale vrijetijdsbeleid die in de commissie decentralisatie werd bekrachtigd, werd in het najaar gestart met een oefening om de lokale monitoring van het vrijetijdsbeleid vorm te geven. De Vlaamse overheid vertrekt bij de monitoring vanuit de lokale informatiebehoefte, om zo mee het lokale beleid te ondersteunen en te versterken. Hierbij staan drie principes centraal. Ten eerste stemmen we de verschillende stromen van dataverzameling op elkaar af, zowel inhoudelijk als in de tijd. Daarnaast ontsluiten we de data op een centraal platform, minstens voor de cluster vrije tijd (cultuur-jeugd-sport), maar liefst ook verder afgestemd met andere sectoren. Tot slot worden de opgevraagde data verrijkt met eigen data of data uit andere sectoren.

Zowel voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk als voor de amateurkunsten werden in samenspraak met de sector monitoringgegevens afgesproken en vertaald in een technische applicatie. Omdat er heel wat raakvlakken zijn tussen beide sectoren werd er voor geopteerd om één applicatie voor beide te ontwikkelen. Hierdoor worden gemeenschappelijke elementen op een uniforme wijze geregistreerd en krijgen specifieke kenmerken per deelsector een eigen invulling. Deze applicatie kreeg de naam Sisca (Sector Informatie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk en Amateurkunsten). Na een uitvoerige interne testfase, lanceerde mijn administratie een oproep voor externe testorganisaties uit het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Daarnaast werd de applicatie getest

door alle amateurkunstenorganisaties. De feedback wordt nu verwerkt zodat het systeem operationeel kan zijn op 1 januari 2016. Om alle toekomstige gebruikers van het systeem te ondersteunen organiseert de administratie in de eerste weken van 2016 op verschillende locaties infosessies.

Met Bios en CCinC hebben de openbare bibliotheken en cultuurcentra elk een eigen gegevensregistratieplatform. Voor de bibliotheeksector is er ook al lange tijd een rapporteringsmodule (www.bibliotheekstatistieken.be), waar die cijfergegevens worden teruggekoppeld naar de sector. De cultuurcentra hadden nog geen publiek toegankelijk rapporteringsinstrument. Mijn administratie werkte in 2015 aan een instrument waarbij gegevens uit beide registratietools op een gebruiksvriendelijke manier aan het publiek worden gepresenteerd via een interactieve website. Via deze site kunnen gebruikers werkingsgegevens van hun eigen bibliotheek of cultuurcentrum bekijken en vergelijken met die van andere gemeenten. Deze nieuwe tool wordt voor het lokaal cultuurbeleid als pilootproject ontwikkeld en kan later ook voor andere sectoren worden ingezet. Op 18 september 2015 gaf de administratie op Informatie aan Zee, het twejaarlijkse congres van VVBAD voor informatieprofessionals, een sneak preview van de website.

Op 28 september 2015 organiseerde ik in Flagey het zesde publieksmoment van het Cultuurforum 2020. Het hoofdthema van het Cultuurforum was 'cultuurparticipatie'. Tijdens het Cultuurforum werden ook de opmerkelijkste resultaten van het Burgerkabinet aan de sector voorgesteld.

Beleidsopties 2016

Omdat lokale monitoring voor de Vlaamse overheid alsmaar belangrijker wordt, wordt in het najaar van 2015 een project opgestart waarbij lokale monitoring concreet vorm moet krijgen. Na een inventaris van bestaande relevante data zal werk worden gemaakt van een lijst met indicatoren, bestaande uit enerzijds een beperkte en gedragen set van indicatoren vanwege lokale besturen en anderzijds een overzicht van data met lokale relevantie vanwege het Vlaams beleid. Bij de lijst hoort een overzicht van de tools die hiervoor gebruikt zullen worden en een concrete planning over de timing en wijze waarop gegevens verzameld zullen worden. In de loop van 2016 wil ik duidelijkheid geven over hoe we het lokale cultuurbeleid zullen monitoren en hoe we dit zullen organiseren.

Daarnaast zal ik ook de eerste resultaten kunnen tonen van het project 'Radicaal Digitaal' dat een focus legt op de ontwikkeling van een kwaliteitsvolle digitale ontsluiting van data voor lokale besturen. Met dit project worden bouwstenen ontwikkeld die ingezet kunnen worden bij het verder uitbouwen van lokale monitoring. Tegen juni 2016 willen we de nodige expertise ontwikkeld hebben, die samen met de inhoudelijke keuzes over wat we willen monitoren moet zorgen voor een actieplan lokale monitoring.

De termijn van de huidige wetenschappelijke steunpunten loopt af eind 2015. De cofinanciering vanuit het Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie zal dan ook stoppen. De volgende maanden zal ik het vervolgtraject verder concretiseren, rekening houdend met een onderzoeksagenda voor de volgende jaren. Bij de uitwerking van het vervolgtraject wil ik er wel over waken dat de 5-jaarlijkse participatiesurvey zal gecontinueerd worden. Longitudinaal onderzoek naar participatie blijft immers relevant en noodzakelijk om een degelijk cultuurbeleid te ondersteunen.

Het cultuurdebat dat het Cultuurforum 2020 heeft aangezwengeld over de uitdagingen voor cultuur(beleid), wil ik niet laten stilvallen. Ik zal dit forum continueren, maar wil eerst een evaluatie maken van de laatste editie om te

kijken hoe we dit forum maximaal kunnen afstemmen op de actuele noden van de sector.

10.4. OD 4 Werk maken van de interne staatshervorming en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies

Beleidsrealisaties 2015

Op 10 oktober 2014 heeft de coördinerende minister van Binnenlands Bestuur een mededeling op de Vlaamse Regering gebracht over de afslanking van de provincies, ter realisatie van het Vlaamse Regeerakkoord. Deze mededeling kondigde de start van een project afslanking provincies aan met als eerste stap de opmaak van inventarissen met de provinciale persoonsgebonden bevoegdheden. In het voorjaar van 2015 hebben de provincies een inventaris van hun provinciale bevoegdheden, instellingen en taken opgemaakt.

Na oplevering van deze inventarissen in april 2015 heeft mijn kabinet en de administratie deze inventarissen besproken met de bevoegde gedeputeerden en hun administraties. Daarnaast heeft mijn kabinet gesprekken gevoerd met de sectoren en de belangenbehartigers teneinde het volledige veld in kaart te kunnen brengen. Op basis van deze inventarissen en gesprekken heb ik aan mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur een voorstel overgemaakt met betrekking tot de toewijzing van de persoonsgebonden provinciale taken. Op 17 juli 2015 nam de Vlaamse Regering akte van dit eerste voorstel. Op basis van dit voorstel werd ik samen met mijn collega van Binnenlands Bestuur gemachtigd tot het verder bespreken van dit voorstel met de betrokken lokale besturen.

Beleidsopties 2016

In 2016 zal ik de overdracht van de persoonsgebonden taken verder voorbereiden. In eerste instantie zal mijn administratie, samen met de provinciale administraties, de inventarissen verder verfijnen. Daarnaast zal ik in het najaar van 2015 gesprekken voeren met de lokale besturen die een provinciale instelling op hun grondgebied hebben. Mijn betrachting is om deze overdracht zo vlot mogelijk te laten gebeuren. In geen geval mag de cultuursector het slachtoffer worden van deze bestuurlijke wijziging. De door de Vlaamse overheid overgenomen provinciale bevoegdheden worden ingepast binnen de Vlaamse beleidsopties.

In uitvoering van het kerntakendebat wordt gedacht aan het eventueel afstoten van buitendiensten. In het kader hiervan werd beslist om verder te onderzoeken of het beheer van een aantal buitendiensten van het Departement CJSM kan worden overgedragen aan een andere actor. De overdracht wordt onderzocht en in het najaar zal hierover uitsluitsel worden gegeven aan de Vlaamse Regering.

III. BIJLAGE: KOPPELING MET DE BEGROTING

Doelstelling	Begrotingsartikel
SD 1 Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid op lange termijn	HBO-1HEI2AE-WT HBO-1HEI2AF-WT HBO-1HEI2AG-WT HBO-1HEI2AI-WT HBO-1HEI2AK-WT HBO-1HEI2AN-IS HBO-1HEI2AP-IS HBO-1HEI2AU-IS HBO-1HEI2AV-IS HBO-1HEI2AW-IS HBO-1HEI4AJ-WT HBO-1HII2AL-WT
OD 1 Strategische visienota kunsten uitwerken met duidelijke prioriteiten en keuzes	
OD 2 Een dynamische invulling geven aan het nieuwe Kunstendecreet en de versnippering aanpakken	
OD 3 Positie van de kunstenaar duurzaam versterken met aandacht voor jong talent	
OD 4 Een dynamisch ondersteuningsbeleid voeren met voldoende ruimte voor projecten en vernieuwing en een evenwicht tussen productie en presentatie	
OD 5 Een geïntegreerd letterenbeleid	HBO-1HEI2AX-IS
OD 6 Een geïntegreerd filmbeleid	HBO-1HCI2AA-IS
SD 2 Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de culturele sector stimuleren.	
OD 1 Aandacht voor de economische waarde van cultuur	HBO-1HCI2AB-WT HBO-1HCX2AF-WT HBO-1HCI2AJ-WT
OD 2 Samenwerkingsverbanden stimuleren binnen en buiten de culturele sector	HBO-1HCI2AB-WT HBO-1HEI2AG-WT HBO-1HEI2AI-WT HBO-1HEI2AK-WT HBO-1HEI2AN-IS HBO-1HEI2AT-IS HBO-1HEI2AV-IS HBO-1HEI2AU-IS HBO-1HEI2AW-IS
OD 3 Alternatieve, private financieringsvormen exploreren en implementeren	HBO-1HCI2AB-WT HBO-1HEI2AF-WT HBO-1HEI4AJ-WT

		HBO-1HEI5AY-IS HBO-1HEI2AG-WT
	OD 4 Cultural Governance als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen inzetten.	HBO-1HCI2AB-WT
	OD 5 Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte professionaliseren	
	SD 3 Investeren in culturele infrastructuur	
	OD 1 Investeren in cultuurpatrimonium in overleg met andere beleidsdomeinen en lokale overheden	HBO-1HCI5AY-IS
	OD 2 Een inhaalbeweging maken op het vlak van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties	HBO-1HCI5AY-IS HBO-1HEI2AN-IS
	OD 3 Ontwikkelen van een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur	
	SD 4 Inzetten op een duurzaam internationaal kunstenbeleid als speerpunt	HBO-1HEI2AB-WT HBO-1HEI2AC-WT HBO-1HEI2AE-WT HBO-1HEI2AF-WT HBO-1HEI2AG-WT HBO-1HEI2AK-WT HBO-1HII2AL-WT HBO-1HEI2AI-WT HBO-1HEI2AT-IS HBO-1HEI2AU-IS HBO-1HEI2AV-IS HBO-1HEI2AW-IS
	OD 1 Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van wereldniveau	HBO-1HII2AL-WT
	OD 2 Onderhouden van culturele banden met prioritaire partners: de Franse Gemeenschap, Nederland en de opportuniteiten van de Frankfurter Buchmesse in 2016	HBO-1HII2AL-WT HBO-1HEI2AX-IS
	OD 3 Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse en internationale beleidsniveau	HBO-1HII2AL-WT HBO-1HCI4AE-WT
	OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen	HBO-1HII2AL-WT
	SD 5 Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk	
	OD 1 Prioriteit maken van een duurzame, digitale bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid	HBO-1HCI2AC-WT HBO-1HDI2AH-WT HBO-1HEI2AC-WT
	OD 2 Impulsen geven aan constante innovatie	HBO-1HCI2AC-WT

OD 3 Integrale digitale uitbouw van een lokaal cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie in een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau	HB0-1HDI2AH-WT
OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit	HB0-1HCI2AC-WT
SD 6 Leren door te participeren en participeren door te leren in een superdiverse samenleving	
OD 1 Vanuit een integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie de beleidsinstrumenten optimaliseren op basis van en door implementatie van relevante onderzoeksresultaten en conceptnota's	HB0-1HCI2AI-WT HB0-1HEI2AA-WT HB0-1HDI2AE-WT HB0-1HDX2AE-WT
OD 2 Verdere uitbouw van de culturele opdracht van de mediasector en de publieke omroep	HB0-1HEI2AV-IS
OD 3 Inzetten op levenslang en levensbreed leren en bewaken van de aansluiting van de cultuursectoren bij de Vlaamse Kwalificatiestructuur en het EVC-beleid	HB0-1HCI2AI-WT HB0-1HDI2AC-WT HB0-1HDI2AH-WT
OD 4 Investeren in de relatie met het onderwijs als bevoorrechte samenwerkingspartner	HB0-1HCI2AI-WT HB0-1HDI2AE-WT
SD 7 Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel-erfgoed in en voor Vlaanderen	HB0-1HEI2AA-WT HB0-1HEI2AB-WT HB0-1HEI2AD-WT HB0-1HEI2AC-WT HB0-1HEI2AQ-IS HB0-1HEI2AS-IS HB0-1HEI2AT-IS HB0-1HEI5AY-IS
OD 1 Een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid voeren en een gerichte uitbouw en beter beheer van de 'Collectie Vlaanderen'	HB0-1HEI2AA-WT HB0-1HEI2AC-WT HB0-1HEI5AY-IS
OD 2 Uitbouwen van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking in functie van een haalbaar behoud en beheer van collecties	HB0-1HEI2AC-WT
OD 3 Publieksgerichte samenwerking tussen erfgoedgemeenschappen en -instellingen actief stimuleren	HB0-1HEI2AC-WT HB0-1HEI2AQ-IS HB0-1HEI2AS-IS
OD 4 Efficiënte en effectieve inzet van cultureel-erfgoedconvenants	HB0-1HEI2AC-WT
OD 5 Inzetten op cultureel erfgoed als factor voor duurzame economische ontwikkeling	HB0-1HEI2AC-WT
OD 6 Internationale uitwisseling en netwerking op vlak van cultureel en immaterieel stimuleren	HB0-1HEI2AA-WT HB0-1HEI2AC-WT

SD 8 Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend sociaal-cultureel, circus en amateurkunstenveld	
OD 1 Aanpassing van het beleidskader sociaal-cultureel volwassenenwerk tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering	HB0-1HDI2AC-WT
OD 2 Detecteren en valoriseren van voorbeeldwerkingen, experimenten en verenigingsvormen die een voortrekkersrol inzake diversiteit en culturele innovatie opnemen	
OD 3 Onderzoek naar de draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal	HB0-1HDI2AD-WT
OD 4 Verder ontwikkelen van het circusbeleid	HB0-1HDI2AF-WT
OD 5 Investeren in amateurkunsten als motor voor creativiteit en verbinding	HB0-1HDI2AB-WT
OD 6 Een werkbaar, gecoördineerd hedendaags vrijwilligersbeleid uitbouwen	
SD 9 Heldere ambitieniveaus en duidelijke meetbare doelstellingen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap	HB0-1HEI2AI-WT HB0-1HEI2AN-IS HB0-1HEI2AU-IS HB0-1HEI2AV-IS HB0-HEI2AW-IS
OD 1 Naar een actualisering van de lijst van instellingen van de Vlaamse Gemeenschap	
OD 2 Het KMSKA en het M HKA als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld	HB0-1HEI2AR-IS HB0-1HEI2AT-IS
SD 10 Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en -instrumenten	
OD 1 Intekenen op de Vlaamse toegevoegde waarde ten aanzien van het lokaal cultuurbeleid	HB0-1HDI2AH-WT
OD 2 Rol van de bovenbouw en van de koepels herdefiniëren en wegwerken van overlappingsen	
OD 3 Monitoring, gegevensregistratie en -analyse verder uitbouwen	HB0-1HCI2AH-WT HB0-1HDI2AH-WT HB0-1HDI2AC-WT
OD 4 Werk maken van de interne staatshervorming en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies	

IV. BIJLAGE: REGELGEVINGSAGENDA

Dit is een uittreksel uit de regelgevingsagenda met informatie aangevuld tot op 07/10/2015. Meer actuele en meer uitgebreide informatie over deze initiatieven kunt u te allen tijde raadplegen in de regelgevingsagenda op www.regelgevingsagenda.bestuurszaken.be.

MB betreffende erkenning kunstinstituten
Status van het initiatief: Afgewerkt
Strategische doelstelling: SD 1, OD 1

MB betreffende procedures subsidie-instrumenten onder titel 5 van het kunstendecreet
Status van het initiatief: Afgewerkt
Strategische doelstelling: SD 1 OD 1

MB betreffende beoordelingscommissies kunstendecreet
Status van het initiatief: Afgewerkt
Strategische doelstelling: SD 1 OD 1

BVR betreffende criteria voor visienota en subsidievragen kunstendecreet
Status van het initiatief: Afgewerkt
Strategische doelstelling: SD 1 OD 1

BVR betreffende principes van goed bestuur en richtlijnen archief
Status van het initiatief: Lopend
Strategische doelstelling: SD 1 OD 1

MB betreffende de vergoeding van commissieleden
Status van het initiatief: Afgewerkt
Strategische doelstelling: SD 1

Decreet tot wijziging van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 en het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap
Status van het initiatief: Lopend
Strategische doelstelling: SD 7

Decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk
Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 8 OD 1

Uitvoeringsbesluit Topstukkendecreet
Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 7 OD 1

Participatiedecreet
Gemeenschappelijke initiatief: Sport
Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD6 - OD1

Cultureel Erfgoeddecreet
Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 7 OD 1 en SD 10 OD 1

Kunstendecreet

Status van het initiatief: Afgewerkt
Strategische doelstelling: SD 1, OD 1

Decreet indemniteit tijdelijke bruiklenen

Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 7 OD 6

Decreet Vlaamse Gebarentaal

Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 8 OD 3

Circusdecreet

Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 8 OD 4

Decreet Lokaal Cultuurbeleid

Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 10 OD 1

VIA - decreet

Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 2 OD 1

Decreet tot in betaling geven van cultuurgoederen om te voldoen aan successierechten

Gemeenschappelijke initiatief: Financiën en Begroting
Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 2 OD 3

Decreet tot wijziging van diverse decreten in de beleidsvelden cultuur, media, jeugd en Brussel

Gemeenschappelijke initiatief: Brussel
Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 10

Decreet tot voorwaardelijke vrijstelling van successierechten voor topstukken

Gemeenschappelijke initiatief: Financiën en Begroting
Status van het initiatief: In voorbereiding
Strategische doelstelling: SD 7 OD 1

BVR houdende opheffing IVA Kunsten en Erfgoed en IVA Sociaal-Cultureel Werk en integratie in het Departement CJSM

Gemeenschappelijke initiatief: Bestuurszaken
Status van het initiatief: Afgewerkt
Strategische doelstelling: Regeerakkoord

V. BIJLAGE: OVERZICHT VAN DE WIJZE WAAROP GEVOLG WERD GEGEVEN AAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT TIJDENS DE LOPENDE LEGISLATUUR

Motie tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019.

Motie tot besluit van het op 13 mei 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aangekondigde maatregelen in het kader van de armoedebestrijding.

In het kader van het nieuw Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA 2015-2019) zet ik in op een gecoördineerde en integrale aanpak van armoedebestrijding. Zo organiseerde ik in 2015, één gezamenlijk en één beleidsveldspecifiek verticaal permanent armoedeoverleg zodat, zowel beleidsthema's die alle beleidsvelden raken en afstemming vereisen, als specifieke beleidsinitiatieven, afgetoetst kunnen worden aan de visie en ervaring van mensen in armoede.

Vanuit het beleidsveld Cultuur werden in de eerste helft van 2015 14 actiefiches geformuleerd. Een speerpunt van het armoedebestrijdingsbeleid binnen het beleidsveld Cultuur is de verdere uitrol van de UITPAS (zie ook SD 6).

Bij de realisatie van het eerste Burgerkabinet heb ik in samenwerking met het Netwerk tegen Armoede heel wat mensen in armoede kunnen betrekken bij dit initiatief van burgerparticipatie. Niet alleen is op deze manier inspraak van de doelgroep in het beleid kunnen gebeuren, ook de dialoog tussen burgers van allerlei segmenten uit de samenleving heeft het inzicht in armoede bij andere deelnemers verhoogd.

Motie van Bart Caron, Marius Meremans, Karin Brouwers, Jean-Jacques De Gucht en Yamila Idrissi tot besluit van de op 29 januari 2015 door Bart Caron in commissie gehouden interpellatie tot de ministers Philippe Muyters en Sven Gatz over de toekomst van het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA).

Via een addendum bij het Convenant tussen het Vlaams Gewest en iMinds vzw betreffende de werking van het Vlaams Instituut voor Archivering voor het jaar 2015 werd het mandaat van iMinds verlengd tot eind 2015. Deze verlenging liet de Vlaamse Regering toe om in de loop van 2015 te beslissen over een structurele verderzetting van het VIAA. Vanuit Cultuur heb ik een eenmalige subsidie van maximaal 1,32 miljoen euro toegekend aan iMinds voor het verder zetten van de werking van het Vlaams Instituut voor Archivering tijdens deze overgangperiode. Deze middelen worden prioritair ingezet voor de kerntaken digitalisering en archivering.

De opdracht van het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) wordt ook na 2015 verdergezet. De Vlaamse Regering maakte daarvoor tijdens de begrotingsbesprekingen voor 2016 een budget vrij van 2,7 miljoen euro bovenop de 1,32 miljoen euro die ik reeds voorzien had op mijn eigen cultuurbegroting 2016.

Motie tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Cultuur 2014-2019.

De doelstellingen en acties uit de Beleidsnota Cultuur worden gerealiseerd gedurende de gehele regeerperiode 2014-2019. Het voorbije beleidsjaar werden hiertoe reeds de eerste stappen gezet. De komende jaren zal verder gewerkt worden aan het verwezenlijken van de doelstellingen uit de beleidsnota.

VI. BIJLAGE: INHOUDELIJKE RAPPORTERING OVER DE OPVOLGING VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF

1. Het ministerie moet haar inspanningen om de kwaliteit van de interne controle te verbeteren, voortzetten en intensifiëren. Het moet onder meer maatregelen treffen voor een nauwgezetere afstemming tussen de documenten waarop de subsidieverlening steunt, alsook aan de verantwoording daarover. Het ministerie moet in de toekomst foutieve uitbetalingen en de opvraging van bijkomende verantwoording aan een begunstigde nadat de betaling al plaatsvond, vermijden.

Het Departement heeft, onder meer op basis van de rapporten van het Rekenhof, bepaalde werkwijzen geëvalueerd en bijgestuurd. Wijzigingen in diverse decreten spelen hierop in. De operationele doorvertaling van deze bijsturingen wordt gekenmerkt door een verregaande digitalisering en een brede en diepgaande interne communicatie. Zo tracht het Departement de hierboven vermelde aandachtspunten te voorkomen.

2. Het ministerie moet meer zorg besteden aan de opstelling van overeenkomsten en aan de controle op de naleving van de contractueel bepaalde voorwaarden van de overheidsopdrachten.

Dit is een blijvend aandachtspunt binnen het ministerie. Er wordt hierrond continu gesensibiliseerd, onder meer door het organiseren van vormingen rond overheidsopdrachten.

3. Het is aangewezen dat de minister de behoeften inzake uitbouw en renovatie van bovenlokale culturele en jeugdinfrastructuur planmatig laat onderzoeken, zowel voor de private als voor de overheidsinfrastructuur. Op basis van de vastgestelde behoeften moet de minister een gefundeerde langetermijnvisie voor de infrastructuur formuleren en vervolgens concretiseren in een meerjarenplan dat doelstellingen koppelt aan timing en budget.

Een onderzoek naar de (behoeften aan) bovenlokale culturele infrastructuur in Vlaanderen startte op 1 september 2015. Het onderzoek gebeurt op basis van de ontvangen aanvragen: subsidieaanvragen voor werkingssubsidies en de aanvragen investeringssubsidies die bij FoCI ingediend worden (Jeugd, SCW en Kunsten). Op basis van dit onderzoek kunnen verdere stappen gezet worden.

4. De minister moet het Vlaams Parlement ook informeren over de uitvoering en resultaten van het investeringsbeleid. Daartoe moet de administratie CJSM jaarlijks een verslag opstellen over de uitvoering van het infrastructuurbeleid en over de werking en het beheer van het FoCI.

Het jaarverslag van het FoCI werd voor de jaren 2011 en 2012 als één jaarverslag opgemaakt, vanaf 2013 zijn er jaarverslagen per jaar. Het jaarverslag wordt bezorgd aan de betreffende actoren en gepubliceerd op de website van het Departement en de Vlaamse overheid.

Link naar de betreffende jaarverslagen:

<https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/jaarverslag-fonds-culturele-infrastructuur-2011-2012>

5. De administratie CJSM en andere betrokkenen moeten bij de voorbereiding van de investeringsbeslissing een beoordeling geven van elementen uit het dossier die belangrijk zijn voor de efficiënte realisatie en instandhouding van

de infrastructuur, zoals de haalbaarheid, de vooropgestelde functionele resultaten en de totale kost van het project, inclusief onderhouds- en exploitatiekosten. Na de realisatie van de infrastructuur moet de functionele administratie de functionele en financiële prestaties systematisch (laten) evalueren en toetsen aan de vooropgestelde resultaten.

Binnen het Departement CJSM wordt invulling gegeven aan de toezichtsrol. Vanuit deze rol worden visitaties uitgevoerd. In de visitatieaanpak werd, in overleg met het FoCI, een luik rond infrastructuur opgenomen.

6. Het FoCI moet schriftelijke afspraken maken met het TGI dat de uitvoering opvolgt van gesubsidieerde investeringsprojecten en daarin bepalen dat het voldoende en tijdige informatie ontvangt van het TGI over de naleving van alle subsidievoorwaarden.

Op initiatief van het FoCI werd een ontwerp van samenwerking met het TGI voorgelegd aan het Agentschap Binnenlands Bestuur (19 november 2013). Het Departement wacht nog steeds op een reactie.

7. De minister moet op basis van objectieve criteria infrastructuur toewijzen aan de bevoegdheid van het FoCI, in overeenstemming met de decretale bevoegdheden van het fonds.

Op basis van de uitkomst van het onderzoek (cf. 1) kan nagegaan worden hoe aan deze aanbeveling verder gevolg gegeven kan worden.

8. Het FoCI moet een nieuwe audit van de toestand van de eigen infrastructuur en de daaraan gekoppelde meerjarenplanning voor het onderhoud laten uitvoeren. De voorziene frequentie van die audit moet in de toekomst worden gerespecteerd. Het is raadzaam dat het FoCI deze meerjarenplanning jaarlijks actualiseert op basis van de onderhoudsaanvragen en de uitvoering.

Het Departement erkent het belang van audits. Het bestek voor de betreffende audit werd opgemaakt en wordt in 2015 aanbesteed. Uitvoering is voorzien tegen uiterlijk eind 2016.

De meerjarenplanning waarvan sprake in de aanbeveling wordt reeds diverse jaren jaarlijks geactualiseerd in overleg met het Facilitair Bedrijf.

9. Het is wenselijk dat de minister van Cultuur ingaat op de vraag van het ministerie CJSM om overleg te plegen met de bevoegde minister over de knelpunten die het ministerie ervaart in de samenwerking met het AFM. Toegang tot het bestaande elektronische opvolgingssysteem van het AFM voor alle betrokkenen volstaat wellicht opdat ze het verloop van onderhoudsdossiers kunnen volgen vanaf de aanvraag tot en met de uitvoering. Het initiatief van een jaarlijkse lijst van prioritair aan te vatten werken moet in overleg met het AFM worden voortgezet.

Het Departement heeft tot op heden nog geen toegang tot het bestaande elektronische opvolgingssysteem van het Facilitair Bedrijf. Het Departement heeft wel toegang gekregen tot Facilipunt. Dit laatste systeem is een stap in de goede richting maar onvoldoende om de operationele details van infrastructuurprojecten op te kunnen volgen en pijnpunten te kunnen signaleren. Het Departement lost dit op via het continue operationeel overleg met het Facilitair Bedrijf. Dit overleg wordt aangevuld met minimum 4 overlegmomenten per jaar met het Facilitair Bedrijf waarop de lijst van de prioritair aan te vatten werken geactualiseerd wordt.

10. Bij het ter beschikking stellen van overheidsinfrastructuur aan derden moet de minister de bevoegdheid van het Vlaams Parlement respecteren.

Cf. 5. Op basis van de uitkomst van het onderzoek (cf. 1) kan nagegaan worden hoe aan deze aanbeveling verder gevolg gegeven kan worden. Uitvoering van het onderzoek is voorzien tegen uiterlijk eind 2016.

11. Overeenkomstig het Cultuurpact moet elke terbeschikkingstelling aan derden verantwoord zijn door objectieve motieven. Als verschillende organisaties door de aard van hun activiteiten aanspraak kunnen maken op de betrokken overheidsinfrastructuur, moet de minister over de toewijzing beslissen aan de hand van vooraf bepaalde, objectieve criteria. De minister moet ook de mogelijkheid opnemen de toewijzing periodiek te heroverwegen en de infrastructuur eventueel open te stellen voor andere kandidaat-gebruikers.

Op basis van de uitkomst van het onderzoek (cf. 1) kan nagegaan worden hoe aan deze aanbeveling verder gevolg gegeven kan worden. Uitvoering van het onderzoek is voorzien tegen uiterlijk eind 2016.

12. De minister moet de modaliteiten van de terbeschikkingstelling duidelijk vaststellen in een schriftelijke overeenkomst met de beherende organisatie. De formele beheersbepalingen moeten rekening houden met de advisering van het FoCI om de volledigheid en uniformiteit ervan te bevorderen. Beheersbepalingen moeten beperkt blijven tot formele en financiële aspecten. Als de minister autonome infrastructuurovereenkomsten wenst te behouden, moet hij de materiële doelstellingen uitsluitend opnemen in het beleidsplan of de werkingsbeheersovereenkomst van de beherende organisatie.

Er worden beheersovereenkomsten opgesteld die voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering. Er wordt in deze overeenkomsten uitvoeriger dan in het verleden ingegaan op het luik 'infrastructuur'. Door het systematisch gebruik van deze onderdelen in de overeenkomsten wordt er op een meer uniforme wijze gewerkt aan de beheersbepalingen.

13. Optimale transparantie en vergelijkbaarheid van de subsidiëring vereist dat de minister aan de hand van een onafhankelijke doorlichting de beheers- en exploitatiekost van de ter beschikking gestelde infrastructuur laat bepalen en vervolgens beslist tot op welke hoogte die kost wordt gesubsidieerd. De overeenkomsten of subsidiebesluiten moeten het aldus bepaalde bedrag duidelijk onderscheiden van de werkingssubsidie. De boekhouding van de vereniging moet het mogelijk maken die kosten op te volgen. Reservenormen kunnen alleen worden getoetst aan het totale resultaat van de organisatie.

In de boekhouding van de gesubsidieerde organisaties kan de exploitatiekost onderscheiden worden van de werking. De reservenorm wordt getoetst aan het totale resultaat van de organisatie en niet louter aan de werking of de exploitatie.

Er wordt echter geen beheers- of exploitatiekost bepaald in het kader van het toekennen van een werkingssubsidie. De decreten voor het toekennen van werkingssubsidies bevatten hiervoor ook geen basis. Er is momenteel evenmin een decretale basis om dit bedrag te onderscheiden van de werkingssubsidie.

14. De functionele entiteit moet de resultaten van haar toezicht op de exploitatie van overheidsinfrastructuur altijd opnemen in een verslag. Als verschillende toezichthouders betrokken zijn bij het toezicht, is het raadzaam dat alle toezichthouders over hun bevindingen schriftelijk rapporteren en dat de minister in de overeenkomst een bepaling opneemt die onderling overleg stimuleert.

De resultaten van het toezicht op de exploitatie van overheidsinfrastructuur maken deel uit van het toezichtsverslag dat ook de werkingssubsidie omvat. Het FoCI bezorgt hiervoor de nodige informatie aan de afdeling die instaat voor het toezicht op de werkingssubsidie van de organisatie die de infrastructuur gebruikt. Op basis hiervan voert de afdeling vervolgens het toezicht uit op de exploitatie van de overheidsinfrastructuur en neemt de resultaten hiervan op in het evaluatieverslag.

Waar nodig, zullen hierover binnen het Departement verder afspraken gemaakt worden.